

J&T 98

Světlo na konci tunelu

V dubnu se akciím povedlo odmazat část předešlých významných ztrát a investoři reagují pozitivně na obrat v epidemiologických křivkách i na postupné otevírání ekonomik.

strana 2

Na rozcestí

Zatímco technologické tituly odmazaly veškeré letošní ztráty, ostatní tituly dále drží ztráty okolo – 30 %. Je čas nabrat akcie ze „staré školy“?

strana 5

Daniel Drahotský: Svět bude jiný, ale odvaha a trpělivost se vždycky budou vyplácet.

strana 6

Ročník 2019 bude vydařený

Usilovná práce na vinicích se vinařství Kolby a Reisten vyplácí. Ročník 2019 vypadá výborně.

strana 16

Umění nám pomáhá přežít tuto dobu

Karina Kottová v těchto dnech většinou hekticky připravuje finálovou výstavu dalšího ročníku Ceny Jindřicha Chalupeckého.

strana 24

Světlo na konci tunelu

Tématem číslo jedna je stále covid-19, situace už ale vypadá o něco optimističtěji. V dubnu se akciím povedlo odmazat část předešlých významných ztrát a investoři reagují pozitivně na obrat v epidemiologických křivkách i na informace o postupném otevírání ekonomik.

Nový koronavirus covid-19 se podle očekávání v dubnu dostal v hlavních ohniscích jako Evropa (Itálie, Španělsko, Francie atd.) či USA do bodu zvratu, co se počtu nově denně nakažených týče. Na přelomu měsíce však začal naplno propuknout virus v jiných částech světa jako Rusko, Turecko či Jižní Amerika. Ekonomové postupně zpřesňují již neodvratitelný nepříznivý dopad do jednotlivých ekonomik, avšak vzhledem k tomu, že prozatím zůstává mnoho neznámých, tak se výsledky výrazně liší.

ventivní, resp. karanténní, opatření zaváděná v jednotlivých státech. Centrální banky oznámily další uvolnění již tak uvolněné monetární politiky především v představení nových programů poskytování likvidity a uvolnění bankovních pravidel (snížení proticyklických rezerv, LTRO apod.). Centrální banky ujistily trh, že nedojde k další finanční krizi či nedostatku likvidity. Jednotlivé vlády dále specifikovaly své podpůrné balíky pro podporu ekonomik, resp. udržení zaměstnanosti.

rel. „Začalo se spekulovat, že OPEC+ musí přijít s dalším omezením nabídky, ale do konce dubna k žádné dohodě či jakémukoliv posunu v této spekulaci nedošlo. Cena ropy se vedle covidu-19 stala rozhodně nejvíce sledovaným faktorem v investorském prostředí,“ uvádí Petr Sklenář.

FIRMY SNIŽUJÍ VÝHLED

Duben byl rovněž o výsledkové sezoně za první kvartál 2020. Prozatím jsou z S&P 500 zveřejněny dvě třetiny výsledků a data jsou následující. Pozitivní překvapení na tržbách je z 65 % a na čistém zisku z 55 %, avšak meziročně dochází k 6% poklesu tržeb a 21,8% poklesu na čistém zisku. Většina firem buď výrazně snižuje výhled na druhý kvartál, resp. 2020, či jej zcela ruší z důvodu pandemie covid-19. Evropa je na tom protentokrát téměř shodně, co se zveřejněných výsledků za první kvartál týká.

INDEXY V ČÍSLECH

Zplošťování epidemiologických křivek, masivní podpora hospodářské politiky a plány na znovuootevření ekonomik byly důvody pro korekci předchozích propadů na akciových trzích. Ani oznámené výsledky, resp. rušené výhledy, nebyly schopny zmíněnou korekci brzdit. Konkrétně hlavní indexy v USA přidaly 11,1–15,5 %. Návratu zpět dominovaly především technologické tituly (tzv. skupina FANG). Evropa pro-

střednictvím Stoxx Europe 600 přidala 6,2 %, Nikkei +8,1 %, Šanghaj rostla o 8,7 % a domácí index PX přidal meziměsíčně 10,5 %.

TRHY ČEKAJÍ NA KROKY CENTRÁLNÍCH BANK

Americká výnosová křivka u dluhopisů v dubnu mírně klesla a větší část křivky je na historických minimech. Výnos 2letého dluhopisu klesl na historické minimum (0,2 %). „Dluhopisové trhy již nereagovaly na data z ekonomiky ani na zasedání Fedu. Kreditní prémie pokračovaly

S jistotou můžeme říci, že pro jednotlivé státy půjde v druhém kvartálu zřejmě o nejhorší výsledek z pohledu HDP od druhé světové války.

„S jistotou můžeme říci, že pro jednotlivé státy půjde v druhém kvartálu zřejmě o nejhorší výsledek z pohledu HDP od druhé světové války. Ke konci dubna ale začínalo svítat pomyslné světlo na konci tunelu, když jednotlivé státy v čele s USA začaly oznamovat svůj časový harmonogram postupného otevírání svých ekonomik,“ říká hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

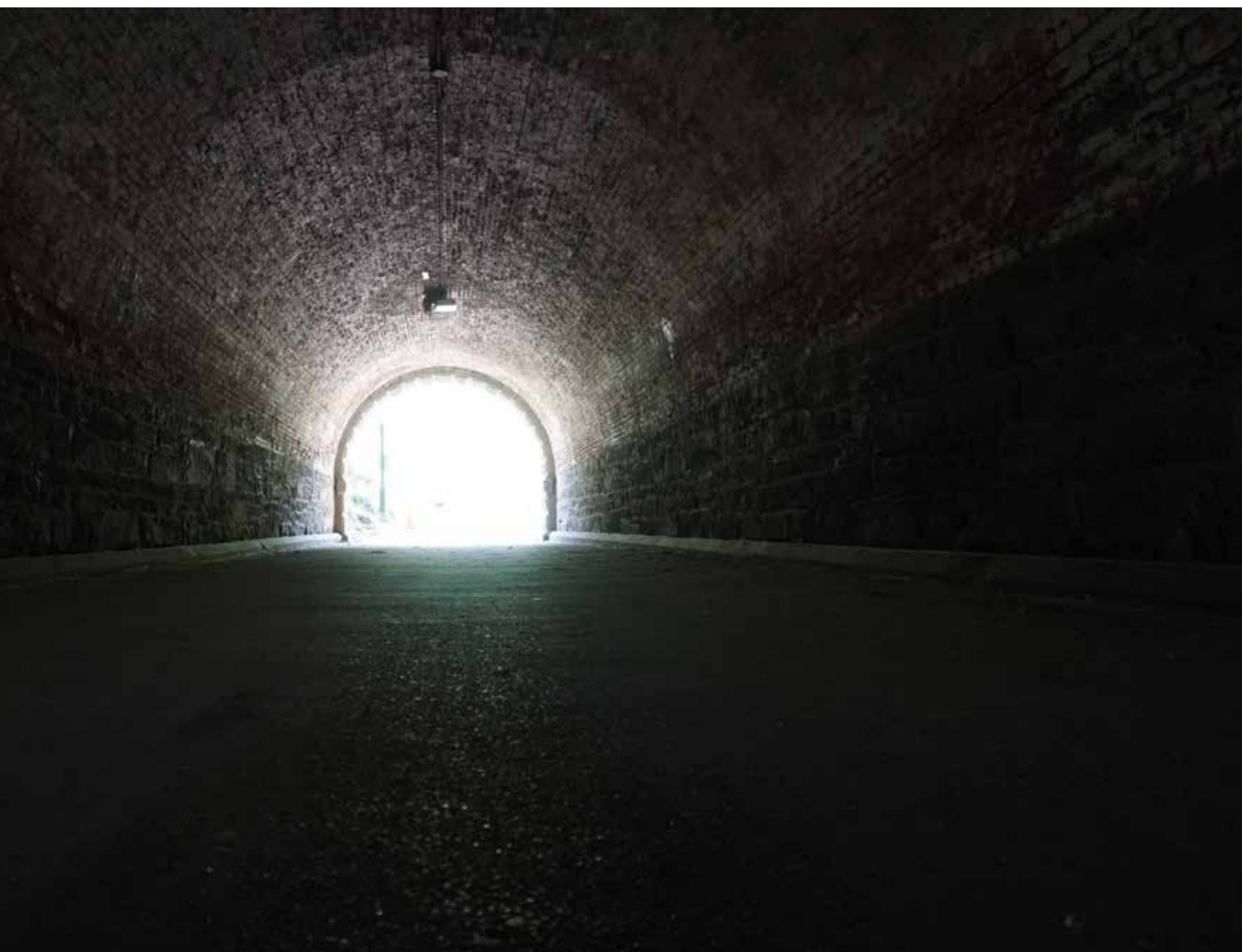
V dubnu pokračovala razantní odezva hospodářské politiky, můžeme říci v globálním měřítku, na pre-

ROPA ZA ZÁPORNÉ CENY

Začátkem dubna došlo k avizované dohodě mezi státy tzv. OPEC+, tedy včetně Ruska a dalších zemí těžících ropu. Celková nabídka má klesnout od května zhruba o 10 mil. barelů denně (zhruba 10 % světové nabídky). Tuto dohodu trh nejprve přijal pozitivně, ale limity skladovacích kapacit a technika obchodování pak způsobily, že se květnové kontrakty na ropu obchodovaly v jednu chvíli i za záporné ceny kolem -40 USD/ba-

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonnost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonnosti. Očekávaná budoucí výkonnost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

v poklesu díky zásahům Fedu a postupně odmazaly již polovinu předchozího nárůstu,“ popisuje Sklenář.

Vývoj dluhopisů v eurozóně byl smíšený. Výnosy německých dluhopisů klesly o 10–20 bodů, v případě 10letého dluhopisu výnos klesl na –0,6%. Ve Středomoří výnosy dluhopisů vzrostly až o 20 bodů v obavě z hloubky ekonomického propadu. Kreditní prémie v Evropě klesly kvůli krokům ECB a odmazaly třetinu předchozího nárůstu.

Dluhopisové výnosy ve střední Evropě klesly o 20–40 bodů. Česká výnosová křivka je mírně strmá, kratší konec na úrovni 0,4% a 10letý výnos kolem 1,3%. Trh reagoval na předchozí snížení sazeb ČNB.

Dluhopisové trhy sledují sentiment a spekulace na další uvolnění měnové politiky klíčových centrálních bank (ECB, Fed).

ZLATO SI SÁHLA NA MAXIMUM

Komoditní trhy během dubna prošly velkými výkyvy a nakonec široké indexy ztratily dalších 2–10% v závislosti na váze ropy. Od začátku roku komoditní indexy ztratily 25–48%. V dubnu byl opět klíčovým faktorem vývoj cen ropy, který byl v mnoha hlediscích historický. V první polovině dubna cena ropy propadla, americká ropa WTI se přechodně dostala i do hluboce záporných hodnot (–39 USD), evropský Brent „jen“ na 21letá minima (18 USD).

V druhé polovině dubna se propad z velké části odmazal a cena ropy vůči konci března byla v průměru vyšší o 2% – Brent (25 USD), WTI (19 USD). Důvodem tohoto vývoje byl kolaps poptávky po ropě a následně mohutný převis nabídky (těžba), který vedl k rychlému plnění skladovacích kapacit.

Zemědělské plodiny v dubnu v průměru ztratily 5%. Po březnovém propadu se stabilizovaly ceny technických kovů (1%). Drahé kovy přidaly 6%, cena zlata (7%) se posunula k hranici 1700 USD a krátce se dostala i na 8letá maxima (1730 USD).

„Krátkodobý výhled bude ovlivněn sentimentem, ale probíhající ekonomické oživení, tedy poptávka po komoditách, by mohlo pomoci v korekci cen komodit. Je nutné počítat s velkou volatilitou. Důležitým faktorem pro ceny komodit zůstává vývoj kurzu dolaru,“ konstatuje hlavní ekonom.

KOFOLA MÍT NOVÉ SÍDLO NEBUDE

Z konkrétních akcí se tentokrát podíváme na Kofolu, která v dubnu oznámila dokončení akvizice vod Korunní a Ondrášovka. Akvizice byla oznámena již loni, a to

za nespecifikovanou cenu. Kofola také oznámila, že zrušila zakázku na rekonstrukci nového sídla firmy v Ostravě. V komentáři uvedl člen managementu, že zrušení zakázky je způsobeno změnou hospodářského prostředí, kdy pandemie covid-19 zasáhla prodeje nápojů v restauracích a hotelech.

Společnost zveřejní 14. 5. hospodářské výsledky za 1Q20. „Dopad pandemie covid-19 bude podle nás zatím malý, jelikož propad prodeje v restauracích a hotelech nastal až na konci kvartálu a byl také kompenzován zvýšeným prodejem v supermarketech,“ uvádí Sklenář. Analytici J&T Banky očekávají tržby 1259 mil. Kč (–2% r/r) a zisk EBITDA 113 mil. Kč (–4,3% r/r).

Výhled a dividenda zohlední covid-19. Druhý a třetí kvartál budou podle analytiků výrazněji dotčeny pandemií vzhledem k zavření re-

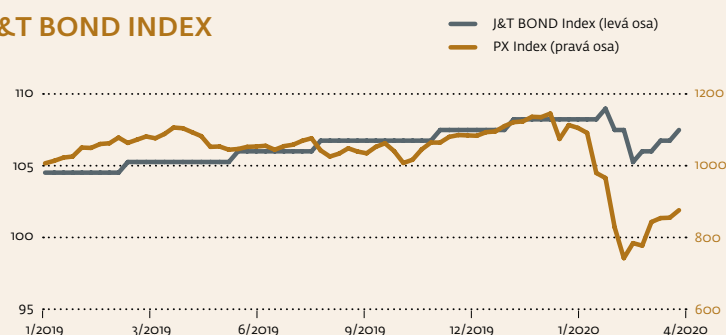
Z finančních trhů...

data platná k 30. 4. 2020

PODÍLOVÉ FONDY

	cena PL	zhodnocení za měsíc	zhodnocení za rok	zhodnocení od založení p. a.
J&T Money CZK	1,320	2,2 %	0,8 %	3,6 %
J&T High Yield MM CZ	1,531	2,1 %	2,4 %	4,5 %
J&T FLEXIBILNÍ	1,463	1,6 %	2,1 %	2,9 %
J&T Bond CZK	1,393	4,1 %	-0,3 %	4,0 %
J&T Opportunity CZK	2,522	12,8 %	-7,0 %	4,7 %
J&T KOMODITNÍ	0,364	1,3 %	-25,8 %	-10,3 %
J&T RENTIER Fund A1 – CZK	0,965	7,7 %	-4,1 %	-3,1 %
J&T DIVIDEND Fund A1 – CZK	1,002	11,0 %	-2,2 %	0,2 %
J&T Life 2025	1,096	4,0 %	-2,4 %	1,6 %
J&T Life 2030	1,082	5,8 %	-4,7 %	1,3 %
J&T Life 2035	1,076	6,1 %	-5,2 %	1,3 %

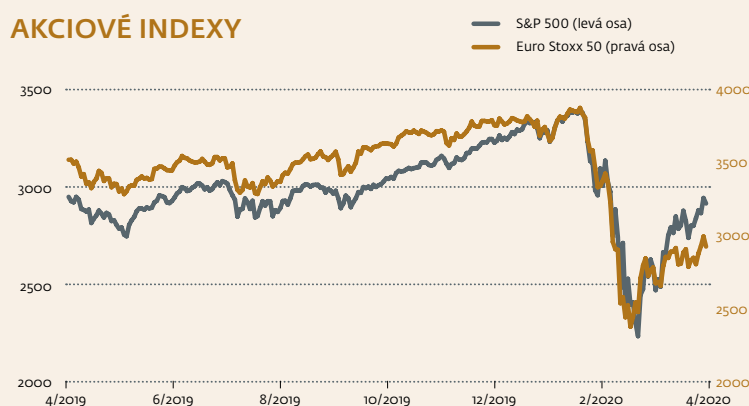
J&T BOND INDEX

STÁTNÍ DLUHOPISY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
ČR – 10Y	1,30	-37 bp	-81 bp	52 bp
Německo – 10Y	-0,59	-12 bp	-55 bp	-113 bp
USA – 10Y	0,64	1 bp	-179 bp	-157 bp

AKCIOVÉ INDEXY

SMĚNNÉ KURZY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
USD/EUR	1,10	0,7 %	2,4 %	-0,5 %
CZK/EUR	27,1	0,9 %	-5,5 %	-0,2 %
CZK/USD	24,7	0,2 %	-7,6 %	0,2 %

KOMODITY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
Ropa (Brent) – USD/bbl	25	-5,9 %	-56,3 %	-54,1 %
Zlato – USD/oz	1 687	2,4 %	32,8 %	42,7 %
Měď – USD/t	5 189	6,6 %	-17,3 %	-20,4 %

staurací a pravděpodobně dlouhodobě slabé obsazenosti hotelů. Kofola si navíc vzala dodatečný dluh přes 1,1 mld. Kč na akvizici vod Korunní a Ondrášovka, což by i bez pandemie covid-19 znamenalo poměr čistý dluh/EBITDA nad 3. „Proto jsme názoru, že management poskytne velmi opatrný výhled na letošní rok a oznámí výrazné snížení dividendy za rok 2019 z úrovně 13,5 Kč na akcii za rok 2018,“ hodnotí Petr Sklenář.

Akcie Kofoly se částečně zotavily z propadu k hranici 200 Kč v březnu a nyní se obchodují okolo 240 Kč/akcie. Analytici J&T Banky však očekávají, že pokud management oznámí slabý výhled na letošní rok a výrazné snížení dividendy, akcie budou náchylné k novému poklesu. Důležitou úlohu hraje to, že trh vnímá z velké části Kofolu jako dividendový titul. Snížení dividendy a revize dividendové politiky tak mohou tímto pohledem otřást.

KVĚTNOVÉ VÝHLEDY

I v květnu bude hlavním tématem covid-19, respektive vývoj epidemiologických křivek v souladu s postupným otevíráním ekonomik v Evropě a USA. Sledovat se bude i vývoj v dalších zemích, resp. regionech jako Rusko, Turecko či Jižní Amerika, kde se nový koronavirus teprve dostává na svůj vrchol. Tyto země jsou aktuálně potenciálním rizikem pro další vlnu pandemie.

nějak výrazněji na zveřejněná data nereagoval a neočekáváme, že by se negativní reakce z výsledků do konce května objevila,“ přiznává Sklenář.

Analytici ani neočekávají, že by se na trhu měly objevit další nové balíky pomoci u významných ekonomik. Tedy zřejmě kromě EU, která společný postup ještě nemá. V květnu nejsou na programu zasedání ani ECB ani Fedu, avšak reálné kroky hospodářské politiky (např. nákupy aktiv) na trhu znát budou.

V květnu se reálně projeví snížení produkce z posledního mimořádného zasedání OPEC+ zemí těžících ropu. Žádné zasedání není na květen plánováno. Sice se objevují informace, že bude potřeba další snížení produkce, ale prozatím nejsou ani spekulace o dalším mimořádném zasedání. Volatilita na cenách ropy bude přinášet na sektor dodatečné riziko.

I přes známý citát Sell in May and go away by mohl květen navázat na solidní duben, kde se akciím povedlo odmazat část předešlých významných ztrát. Investoři reagují pozitivně na obrát v epidemiologických křivkách i na informace o postupném otevírání ekonomik. Samozřejmě za mohutné podpory hospodářské politiky. Tyto informace budou pokračovat i v květnu. Jisté riziko je právě v otevírání ekonomik a tohoto vlivu na vývoj počtu

I v květnu bude hlavním tématem covid-19, respektive vývoj epidemiologických křivek v souladu s postupným otevíráním ekonomik v Evropě a USA.

Je nutné se připravit na makroekonomická data za duben, která budou zveřejněna v květnu a budou představovat pravděpodobně nejhorší negativní čísla vzhledem k tomu, že významné ekonomiky byly většinou omezeny po celý duben. Na přelomu měsíce budou důležité předstihové indikátory, které naopak mohou naznačovat, jak se daří postupnému ožívání.

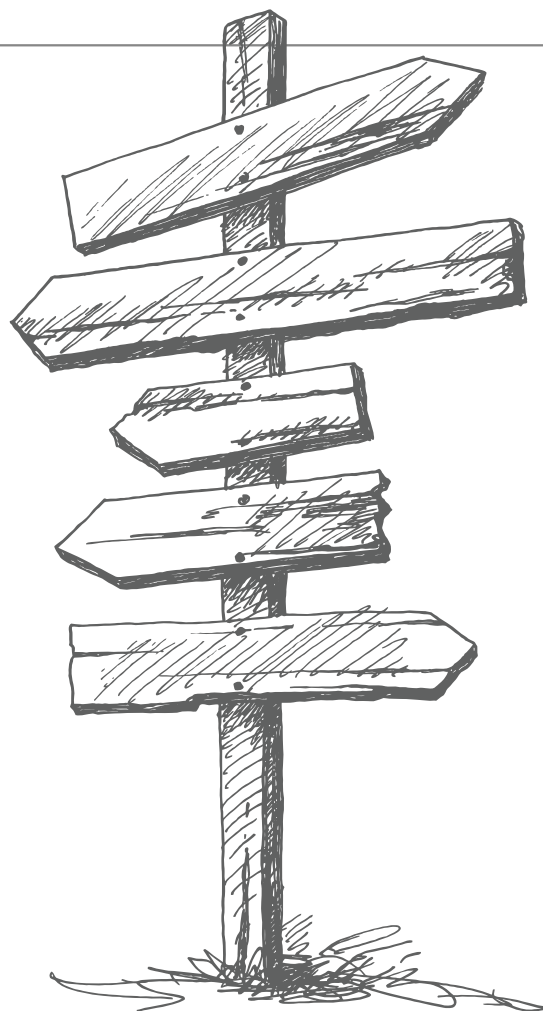
Zbytek května již jen potvrdí celkově nepříznivé, avšak očekávané, vyznění výsledkové sezony za první kvartál 2020. „Pro nás trochu překvapivě trh

nově nakažených. Pokud se otevírání ekonomik neprojeví do růstu počtu nově nakažených, tak by analytici očekávali další pozitivní odezvu trhu. Nic na tom zřejmě nezmění ani doznívající výsledková sezona, která upozorňuje na negativní situaci, jež bude patrná především ve výsledcích za druhý kvartál roku. A ani očekávané pokračující turbulence na cenách ropy. „Celkově jsme pro květen tedy poměrně optimističtí,“ uzavírá hodnocení Petr Sklenář. ■

Připraveno analytiky J&T Banky

Na rozcestí

Poslední týdny na akciových trzích daly téměř zapomenout na probíhající pandemii koronaviru a hlavně na její ekonomické dopady. Na akciových trzích převládala pozitivní nálada, vyjádřeno akciovými indexy, ale nůžky se nám výrazně rozevřely. Zatímco technologické tituly odmazaly veškeré letošní ztráty, ostatní tituly dále drží ztráty okolo -30 % od začátku roku, nejvíce postižené sektory ještě více. Je čas nabrat akcie ze „staré školy“? To kdybych věděl...

Rozjela se nám výsledková sezona, a to i na domácím trhu, a nebyla rozhodně špatná. I banky zatím dokázaly předvést čísla nad odhady trhu, důležitější ale zde bude, co předvedou za druhý a třetí kvartál a na kolik jejich výsledky ovlivní oprávký problémových úvěrů. Proto se také nadále ceny těchto akcií drží poblíž minim a o nějakém návratu na předchozí úroveň nemůže být řeč.

Přijde mi, že na Monetě okolo 50 Kč dává smysl si nějakou pozici přikoupit, banka je ready i na velmi nízké úrokové sazby v ČR, ale chápu, že problémy se mohou objevit. Navíc tuto hodnotu nelze spočítat, takže zde jde spíše o nějakou spekulaci a odhad toho, co se v budoucnu bude dít. Prostě si čísla nedokážeme spočítat, je to taková „pocitovka“.

ČEZ velmi solidně překvapil, první kvartál byl výrazně nad odhady a potěšil tak současné akcionáře. Výhled na celý letošní rok byl mírně snížen, resp. spíše to rozpětí bylo o malinko posunuto dolů, nic zásadního, i tak to stačilo analytikům Credit Suisse a JPMorgan na cílové ceny 440–445 Kč, doporučení neutral a underweight. To mi hlava sakra nebere, jak se k tomu dopočítali. Já zůstávám fest long a těším se na dividendu, k prodeji zahraničních aktiv jsem skeptičtější, zvláště v současné době, ani nečekám nějakou mimořádnou dividendu později, z toho už jsem vyrostl.

Svá čísla za první kvartál představila i likérka Stock (Plzeň Božkov) a extrémně příjemně mě překvapila – výpadek prodeje v restauracích byl kompenzován vyššími prodeji v obchodech – zírám, jak tady pijeme. Já si od nich nekoupil ani láhev. Akcie na čísla reagují růstem o 6,61% a odmazávají tak veškeré ztráty z březnové paniky.

JEDNOU APPLE, VŽDYCKY APPLE

Americké akcie technologického sektoru se vezou na neuvěřitelné euforii, ideálně si k tomu můžeme vzít jako příklad Apple. Akcie stojí 311 dolarů, od začátku roku je +6%, a to přesto, že řada kamenných obchodů prodávajících jejich produkty je zavřena. Online prodej dokázal kompenzovat výpadky kamenných prodejen velmi dobře, takže prodej iPhoneů klesl jen o 10%. Smekám, to bych nečekal.

K tomu vhodné doplnění portfolia o levnou řadu SE, nekup to za ty peníze. A kdo si koupí, velmi často přibere další placené služby. Takhle se to dělá, většina ostatních producentů mobilních telefonů může jen závidět. Kdo jednou zkusí iPhone, ten nepřejde už nikdy nikam jinam. A na tom to jede. Přesto mi přijdou akcie Applu opravdu vysoko, nekoupil bych si je na těchto úrovních, ale pokud přijde model 12 na podzim opravdu ve stylu uniklých fotek, tak

já tento model prostě chci. Doplnění modelové řady o tuto novinku přinese vyšší marže a další dolary se posypou do cash-flow producenta nakousnutého jablka.

ČAS NA NORMÁLNÍ TOVÁRNY

Také další akcie technologického sektoru jsou podle mě vysoko, po dobrých číslech Facebooku jsem o něco snížil jeho váhu v portfoliu, zcela jsme odprodali Braodcom. Skoro bych to vyházel všechno, ale sledovat, jak to jede nahoru dál beze mě, je skoro horší, než být v něčem long a koukat, jak to klesá. Prostě rozpolcenost.

Když se začínáme vracet zpět k normálnímu životu, není čas si koupit akcie nějaké normální továrny? Že to nebude úplně jednoduché, ukazuje ocelář Arcelor Mittal, který upsal nové akcie, aby byl v hotovostně komfortnější situaci, a jeho akcie dostaly solidně po papule (-20% za poslední dny). Zvažuju, že si je přikoupím.

I automobilky, tolikrát proklínané, prostě naběhnou zpět, pojedou s menšími maržemi, ale je pravděpodobná i podpora na evropském trhu ve formě šrotovného, Čína se oklepala velmi rychle, i zde jsou ty akcie ve velké slevě, takže Daimler

a Volkswagen jsou z mého pohledu tou nejrozmumnější volbou. Nejsou to akcie, které za měsíc udělají to, co technologické tituly, ale měly by se postupně vracet na své místo v ekonomice, a to by se mělo projevit i v ceně jejich akcií. Ano, může to trvat 2 až 3 roky!

Co tedy můžeme dál celkově čekat? Moje rozpolcenost tkví v tom, že od březnových minim jsme už udělali dost velký skok nahoru, až mi přijde, že dopady u některých společností budou větší, než reflektuje kurz jejich akcií. Na druhou stranu chápu podporu centrálních bank a natlačení likvidity do trhu a switch z bondů do akcií. Prostě dlouhodobě jednoznačně akcie ano, ale krátkodobě o tom přesvědčený nejsem a bližší vývoj paradoxně bolí více než ten delší výhled. Jsem tedy prostě rozpolcený, a tak jsem více ve waiting módu. Když padne něco z toho, co sleduji, budu kupovat.

Tak ať se vám daří a hlavně zůstaňte zdraví! ■

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Investiční
společnost

Daniel Drahotský svou kariéru začínal před 20 lety jako portfolio manažer a později ředitel společnosti Wood & Company Funds a dále pokračoval jako šéf investičního poradenství pro institucionální klienty v České spořitelně. V J&T působí od roku 2010, kam nastoupil na pozici ředitele Finančních trhů, od podzimu 2019 pak působí jako ředitel J&T Investiční společnosti.

„Svět bude jiný, ale odvaha a trpělivost se vždycky budou vyplácet,“

říká Daniel Drahotský,
ředitel J&T Investiční společnosti

Jak investiční společnost J&T zvládla koronakrizi?

Díky natrénovaným postupům a skvělým lidem myslím, že na jedničku. Celá investiční společnost umí běžet prostřednictvím vzdálených přístupů k zabezpečeným serverům. Spojení uvnitř firmy ani se světovými trhy pak ani na moment nezapadlo. Samozřejmě, chyběl obyčejný lidský kontakt s klienty i s kolegy. Telekonference a videokonference nikdy nenahradí osobní setkání.

V říjnu loňského roku jste se stal generálním ředitelem investiční společnosti J&T (J&T IS). Troufnete si už hodnotit své působení?

Hodnotit by měli asi jiní a snad i za děle než za pár měsíců, do kterých nám navíc vtrhnul virus. Z mého pohledu jsem v dost luxusní pozici, protože přebírat otěže po takovém „pořádníčkovi“ a člověku detailů znalého, jakým je Miloš Zábojník, byla radost. Stejně tak spolupracovat s týmem ostřílených fachmanů s desítkami let zkušeností v asset managementu. Je na čem stavět.

Takže nové výzvy?

Výzvy se u nás přímo překřikují. Zaspali jsme trochu v automatizaci procesů, zde doháníme dluhy. Investiční společnost se také více bude stavět na vlastní nohy. Některé produkty sice nadále zůstanou v exkluzivní distribuci J&T Banky, ale chceme se více otevřít světu. Část nápadů, které lze zpracovat formou retailových fondů, nabídnout prostřednictvím investičních platforem.

Něco konkrétního, co už můžete pustit do světa?

Než přišel koronavirus, byli jsme před spuštěním nového private equity fondu. Epidemie a následná opatření však všem trochu zamíchaly kartami, takže v pozmeněné podobě tento a další nové fondy nabídneme o něco později.

Klasickým instrumentem dílničky J&T jsou však z mého pohledu korporátní dluhopisy. Jak to teď na dluhopisových trzích vypadá?

Rozlišujeme dvě období – těsně před mimořádnými aktivitami centrálních bank USA a EU a po nich. Počátkem letošního března jsme si zavzpomínali na září 2008, kdy se hroutil trh přebalených hypoték a kdy zbankrotovali Lehman Brothers. To bylo zle.

I na trhu března 2020 chyběla likvidita. Voláte dealerům, kterým nějaké ceny svítí na svých stránkách, ale v reálu nikdo není ochoten koupit. Bid/offer spready na českých státních dluhopisech na pěti až šesti procentech, jako kdyby končil svět. Do toho ČNB sníží sazby, koruna oslabí o několik procent a logicky přicházejí margin call od protistran, které po vás chtějí doplnit kolaterál k měnovému zajištění. První panikařící klienti vystresovaní ze sledování televize začnou žádat o zpětný odkup. V tomto momentě na trhu nebylo portfolio manažera, který by se nezapotil.

Ani mimořádné operace centrálních bank nezažily?

Zabraly. Začátkem dubna americká, evropská

a další centrální banky představily programy, jejichž prostřednictvím začaly nakupovat nebo jako kolaterál brát i podnikové dluhopisy investičního stupně, což okamžitě snížilo stres. A uvolnilo likviditu i do trhu dluhopisů spekulativních ratingů. Nyní je na trzích mnohem klidněji a situace se obrací spíše do druhého extrému, kdy začíná být obtížné něco za ceny odpovídající hospodářské situaci a výhledům nakoupit.

Jaká je realita tuzemského trhu?

Tuzemský trh je sice méně likvidní, ale s dobrými jmény se vždy dalo obchodovat nebo si proti nim půjčit. Např. dluhopisy EPH, Sazka, JTFG nemají problém vůbec a můžete je obchodovat ve stovkách milionů korun. U dalších emitentů si i v objemu desítek milionů někdy musíte počkat na dobrou cenu, ale taky je již zobchodujete.

Co se děje na trhu dluhopisů, které nejsou na burze, moc neřeším. Tam jen odhaduji, že se děje velké nic. Trh, pokud se někdy o nějakém trhu dalo hovořit, bude ještě chvíli zamrzlý. A majitelé těchto dluhopisů se zatím můžou jenom modlit.

Co vás na trhu podnikových dluhopisů těší?

J&T Banka sice nebyla první, kdo na český trh uvedl podnikové dluhopisy, ale těší mě, že se jí podařilo ten pozapomenutý trh rozhybat. Ročně na něm přibudou desítky miliard emisí, jejichž prostřednictvím se můžou potkat podniky se svými investory napřímo. Těší mě, že nám vyšla vstříc

pražská burza a i pro dluhopisy zavedla průběžné obchodování. Každý, bez ohledu na to, kde je klientem, si ty dluhopisy může koupit a zároveň, pokud je nechce nebo nemůže držet do splatnosti, je tam také může prodat. To je přece skvělé!

Burzovně obchodované dluhopisy také znamenají, že jejich emitenti o sobě musejí podávat průběžné zprávy. Z jedné strany to slouží ke zlepšení finanční hygieny a komunikace samotných podniků, z druhé strany investoři mají informace potřebné ke kvalifikovanému rozhodování.

Vždycky je mi líto každého zbrklého rozhodnutí každého individuálního investora.

Co vás naopak na trhu českých korporátních dluhopisů trápí?

Asi největším peklem dneška jsou dluhopisy nabízené emitenty prostřednictvím zprostředkovatelů-nezprostředkovatelů na típařskou smlouvu. Právě u těchto emisí se můžeme setkat snad se všemi neduhy. Prospekt emise sice formálně vyhovuje požadavkům regulace a obsahuje text „schválen ČNB“, ale to je často také všechno. Finanční výkazy jsou neřídka uvedeny tak, že je i tam, kde na první pohled není firma předlužená, obtížné z nich něco kloudného vyčíst. Popis emitenta obsahuje jen obecné fráze nebo vizualizace vzdušných zámků a emisní podmínky jsou holé, bez kovenantů, bez jakýchkoli dodatečných omezení emitenta. Je mi líto každého, koho vůbec napadne ztrácet čas jen čtením takového dokumentu. Toho, kdo na něm pak ztratí peníze, mi už líto moc není. Zaplatil si školné.

Jsou na trhu emitenti, o kterých víte, že budou mít problémy?

Jsou, ale jáměna po mně nechtějte. Občas se stane zázrak a majitelé problémové firmy do podniku s problémovými dluhopisy raději dolijí kapitál odjinud, než aby o sobě četli v novinách nebo se tahali po soudech.

Dluhopisy řešíme, protože plní i vaše investiční fondy. Jak se vám daří komunikovat propad hodnoty vašich hvězd Money a Bond?

Prudký pokles byl, ale oba fondy jsou cenově již zpátky na hodnotách z poloviny loňského roku a rychle dorůstají. J&T Money i J&T Bond investují na trzích tzv. high-yield dluhopisů. Bylo by spíš divné, kdyby ceny i jejich podílových listů nekopírovaly ceny vystresovaného trhu. Co se ale málo ví, je, že v momentě, kdy trh zamrzne a není dostatečný objem a frekvence obchodů, pro ocenění méně likvidních pozic musíme používat ceny srovnatelných dluhopisů ze zahraničí. Jak rádi bychom za tyto ceny tuzemské burzovně obchodované dluhopisy nakupovali! Jenže to často nešlo, protože za tyto ceny je téměř nikdo nebyl ochoten prodat. Píšeme a říkáme klientům, jak teď trh vypadá, co si myslíme a co na fondech děláme. Situace se stabi-

lizovala, ceny dluhopisů v zahraničí rostou, tuzemský trh se postupně rozobchodovává. Nedojde-li k něčemu neočekávanému, i kurzy fondů J&T Money i J&T Bond dorostou na úroveň před krizí a budou pokračovat v rostoucí trajektorii.

Byl nějaký větší odliv prostředků?

Když se podívám na konkurenci, ostatní fondy na celkovém objemu klesaly přibližně stejně jako naše. Chápu, že někdo v době, kdy ho denně straší v televizi, pocituje legitimní úzkost. Chápu, že někdo před nejistou dobou si raději část odprodá,

aby měl hotovost na „nevímco přijde“. Jinak mi ale bylo líto každé koruny, která z fondu za dočasné snížených cen odešla, aby o pár týdnů později zjistila, že se může vrátit už jen za vyšších cen.

Vždycky je mi líto každého zbrklého rozhodnutí každého individuálního investora. Naopak, měl jsem obrovskou radost, když si lidi všimli, že propadly ceny fondů a řešili, zda mají přikoupit. Nebo když po prudkých poklesech nakupovali J&T Opportunity, J&T Dividend a J&T Rentier. Svět rozhodně nekončí. Ti ostřílení investoři to vědí a už dnes jsou za pouhých pár týdnů ve slušném plusu.

Nestaly se Money a Bond tak trochu obětí vlastního úspěchu? Nepřerostly svou velikostí do stavu, kdy je nelze na našem trhu dostatečně plnit příležitostmi, které na úrovni J&T vznikají?

Nemyslím si. Fondy J&T investiční společnosti nakupují z našeho pohledu to nejlepší, co v dané situaci je k dispozici. Pokud je to z dílny J&T Banky, koupí se od J&T Banky. Pokud s emisí, která má hlavu i patu a je rozumně naceněná, přijde UniCredit, KB, Erste nebo kdokoli jiný, koupí se od nich. Pokud na domácím trhu není nic zajímavého, nebo nabízený výnos podle našeho názoru neobstojí v konkurenci s tisíci emisemi zahraničními, koupíme raději dluhopis zahraničního emitenta a zajistíme se proti výkyvům devizového kurzu. Vůbec se nebojím, že by nebylo co kupovat. Příležitosti jsou a každý den vznikají nové.

Jaký bude mít covid-19 vliv na finanční trhy do budoucna?

Očekávám dlouhé období záporných reálných úrokových sazeb, tj. že nominální úrokové sazby budou nižší než růst cenové hladiny. Nejen státní dluhy, které všemi krizovými, záchrannými a podpůrnými opatřeními vznikly a ještě vzniknou, nebude možné splatit jinak než zvýšenou produkcí, zvýšenými sazbami daní nebo zvýšenou inflací. Na výrazně vyšší produkci oproti době předvirové příliš nesázím. Daňové sazby i daňová konkurence mezi státy jsou problém již nyní. Inflace, ať už ta oficiální, měřená, nebo ta skrytá bolí ze všeho nejmeně. I politikům vyhovuje.

Přiblížili jsme se dost výrazně japonskému scénáři tzn. technicky nulové úrokové sazby a trhy výrazně ovlivňované intervencemi států a centrálních bank. Bude složitější se na nich pohybovat, protože staré učebnice a poučky z velké části už neplatí.

Jak by měli teď investoři změnit svoje portfolio?

Krizová doba nám připomněla, že se již nelze spoléhat výhradně na českou korunu a její posilování. Konvergenční příběh, kdy Česko svým rychlejším hospodářským růstem dohání vyspělé země a koruna přitom posilovala, byl již podruhé za krátkou dobu přerušen prudkým oslabením. Tuzemští centrální bankéři se nechali slyšet, že s kurzovou manipulací počítají i nadále jako s jedním z nástrojů nekonvenční měnové politiky. I pro Čechy je proto v pořádku, pokud část majetku budou mít v eurech či dolarech.

V portfoliích klientů dále pořád vidím poměrně málo akcií. Akcie rozumně zadlužených firem i nepřiliš zapáčené nemovitosti jsou přitom nejlepší způsob, jak s inflací minimálně udržet krok, protože nájmy a tržby firem vždy budou odpovídat disponibilním zdrojům zákazníků.

Ale akcie mají velké cenové výkyvy.

Tenhle argument mi vždycky přišel legrační. Ano, u některých aktiv jsou změny cen při otevření burz pozorovatelné každou vteřinu. Ale víte třeba, že hodnota vašeho bytu v Praze mezi lety 2007 a 2012 pravděpodobně spadla o více než třetinu? Asi ani nevíte, protože jste v té době nemusela prodávat a ani nikdo vám online nezobrazoval jeho aktuální cenu, která, mimochodem, nyní bude přibližně dvojnásobná.

Akcie i nemovitosti cenové výkyvy mají, protože se hůře oceňují než přesně spočitatelné nominální výnosy u dluhopisů. Ale nemít akcie, nemovitosti a jiná dlouhodobá aktiva ve svém portfoliu by bylo, jako kdybyste chtěl chodit trvale pod deštníkem, protože občas prší. Cenovým výkyvům se dá snadno přizpůsobit formou pravidelných investic, tj. průměrováním cen jak při nákupu, tak při prodeji.

Jak vidíte svět, až se všichni vrátí do práce a otevřou se školy?

Napsal jsem pro E15 takovou esej o životě v době (po)virové, kterou mi kolegové zkritizovali jako depresivní. Asi jsem použil špatné výrazivo, ale nevidím to zas tak černě. Že si zvykneme několikrát denně si mytí ruce, že si zvykneme na občasné roušky. Že čas od času někde z preventivních důvodů zavřou školu nebo vesnici, to není nic nezkousnutelného. Přijde dnes někomu divné, že na letištích procházíme trojními kontrolami, že na kole jezdíme v přilbě nebo že se v autě poutáme i na zadních sedáčkách? To také před 20 lety nebylo a dneska to považujeme za samozřejmost. Úplně stejně, jako když teď náš rozhovor vedeme na vzdálenost mnoha kilometrů. Svět bude jiný, ale odvaha a trpělivost se vždycky bude vyplácet. ■

Situace se uklidňuje

Vývoj na trzích byl v posledních týdnech velmi překotný. Od poslední únorové dekády, kdy trhy začaly dramaticky padat až do minim dosažených 23. března, ztratily akciové trhy v rozvinutém světě zhruba třetinu hodnoty.

Výrazně se zvýšily také rizikové přírůstky u podnikových dluhopisů, dle jednotlivých segmentů trhu až na trojnásobek. Znovu se ukázalo, že ten, kdo udržel nervy na uzdě, většinou vítězí. Během posledních 3 týdnů (do poloviny dubna) největší panika ustoupila a ceny finančních aktiv se postupně začaly vracet zpět. Americké akcie a high yield dluhopisy odmazaly již zhruba polovinu ztrát, evropské akcie se v tomto mírně zpožďují. Naopak tam, kde je podpora centrálních bank explicitní, např. u dolarových podnikových dluhopisů s investičním ratingem, jsou trhy již daleko za polovinou návratu.

Nyní snad nastává klidnější doba vhodná pro podrobnější analýzu, které firmy se vrátí rychle do normálního režimu a které společnosti či celá odvětví budou postiženy dlouhodoběji. Také investoři budou znovu hledat příležitosti, jak zachovat reálnou hodnotu svých úspor nebo je dále zhodnotit. Epidemie koronaviru povede k dramatickému růstu státních dluhů a zároveň nulovému zhodnocení konzervativních úložek. Investoři budou muset napnout všechny síly, aby aspoň částečně unikli finanční represi. Následující text přibližuje, jak se s těmito výzvami snaží vypořádat portfolio manažeři našich fondů.

Fondy investující do dluhopisů a směnek

J&T BOND

Během negativního vývoje na trzích v březnu jsme odprodali státní a některé podnikové dluhopisy s velmi krátkou splatností (např. Anheuser Busch, BAT). Byly splaceny dluhopisy Home Credit a směnky J&T Energy Financing. Za volnou hotovost jsme po propadech cen dokupovali „ve slevách“ dluhopisy laboratorů Eurofins, brazilského těžaře Vale, francouzské banky BNP, producenta masa JBS a na primárním trhu nové dluhopisy holdingu EPH a těžaře Lukoil. Vážená průměrná splatnost portfolia činí aktuálně přibližně 3 roky. Fond se během výprodejů propadl o téměř 10 %, nicméně s tím, jak se trhy postupně zotavují, již více než polovinu ztráty umazal. Výkonnost od za-

PODÍLOVÉ FONDY J&T k 30. 4. 2020

Podílové fondy	Cena PL	Zhodnocení za měsíc	Zhodnocení za rok	Zhodnocení od založení p. a.
J&T Money CZK	1,320	2,2 %	0,8 %	3,6 %
J&T High Yield MM CZ	1,531	2,1 %	2,4 %	4,5 %
J&T FLEXIBILNÍ	1,463	1,6 %	2,1 %	2,9 %
J&T Bond CZK	1,393	4,1 %	-0,3 %	4,0 %
J&T Opportunity CZK	2,522	12,8 %	-7,0 %	4,7 %
J&T KOMODITNÍ	0,364	1,3 %	-25,8 %	-10,3 %
J&T RENTIER Fund A1 - CZK	0,965	7,7 %	-4,1 %	-3,1 %
J&T DIVIDEND Fund A1 - CZK	1,002	11,0 %	-2,2 %	0,2 %
J&T Life 2025	1,096	4,0 %	-2,4 %	1,6 %
J&T Life 2030	1,082	5,8 %	-4,7 %	1,3 %
J&T Life 2035	1,076	6,1 %	-5,2 %	1,3 %

čátku roku ke konci dubna je -3,9 %. Aktuální výnos do splatnosti portfolia dosahuje 6 %, a oproti začátku roku má tak portfolio fondu výrazně vyšší střednědobý výnosový potenciál.

J&T FLEXIBILNÍ DLUHOPISOVÝ

Fond má nadále konzervativní charakter. Část investic ale přesouváme směrem od státních dluhopisů k dluhopisům podnikovým s investičním ratingem, a to s cílem zvýšit výnosový potenciál. V březnu jsme realizovali zisk na části státních dluhopisů. Splacen byl dluhopis Home Credit. Po propadech cen jsme zvýšili zastoupení podnikových dluhopisů investičního stupně. Kupovali jsme dluhopisy provozovatele datových center Equinix, těžařů Vale a Lukoil, telekomunikační firmy Orange a PPF Arena. V dubnu jsme v této strategii pokračovali a podíl podnikových dluhopisů jsme ještě zvýšili nákupem bondů Heineken a Deutsche Wohnen.

Vážená průměrná splatnost portfolia činí cca 3,2 roky a aktuální výnos do splatnosti portfolia je 1,53 %.

J&T HIGH YIELD MONEY MARKET

Portfolio fondu je sestaveno z podnikových dluhopisů a směnek. V rámci investiční filozofie fondu je portfolio většinu času plně investováno, přičemž využívá svých zákonných limitů expozice na jednoho emitenta. Žádná expozice nyní nepřesahuje 25 % fondu, přičemž těchto limitů využíváme pouze u podniků, kde jsme přesvědčeni o kreditní kvalitě. Osmdesát procent fondu tvoří cenné papíry emitované J&T Finance Group, EPH, EP Industries, J&T Private Equity a KKCG. U těchto firem neočekáváme, že budou primárně zasaženy opatřeními proti koronaviru. Proto se v těchto týdnech nesnažíme o realokaci portfolia.

Pokud jde o výkonnost fondu, portfolio je oceňováno reálnými cenami a fond nemůže stát stranou

světovému dění – výnos do splatnosti portfolia stoupl ze 4,3 % na 4,8 %. Přecenění u kvalitních titulů by však mělo být pouze dočasné. Ke konci dubna činí letošní výkonnost –0,5 %.

J&T MONEY

Během negativního vývoje na trzích v březnu jsme odprodali část státních, některé podnikové dluhopisy s velmi krátkou splatností (např. Anheuser Busch, Louis Vuitton) a realitní fond Náš první realitní. Byly splaceny dluhopisy Home Credit a směnky J&T Energy Financing. Za volnou hotovost jsme po propadech cen dokupovali „ve slevách“ dluhopisy Emma Gamma, Sazka, J&T Securities, Deutsche Wohnen a na primárním trhu nové bondy holdingu EPH a pivovarnické skupiny Heineken. Vážená průměrná splatnost portfolia je cca 2,4 roku.

Fond během výprodejů ztrácel nejvíce 4,5 %, nicméně s tím, jak se trhy zotavují, fond postupně ztrátu umazává. Výnos od začátku roku ke konci dubna dosahuje –1,9 %. Aktuální výnos do splatnosti portfolia přesahuje 5,8 %, a oproti začátku roku má tak portfolio fondu výrazně vyšší střednědobý výnosový potenciál.

Smíšené fondy

J&T LIFE 2025

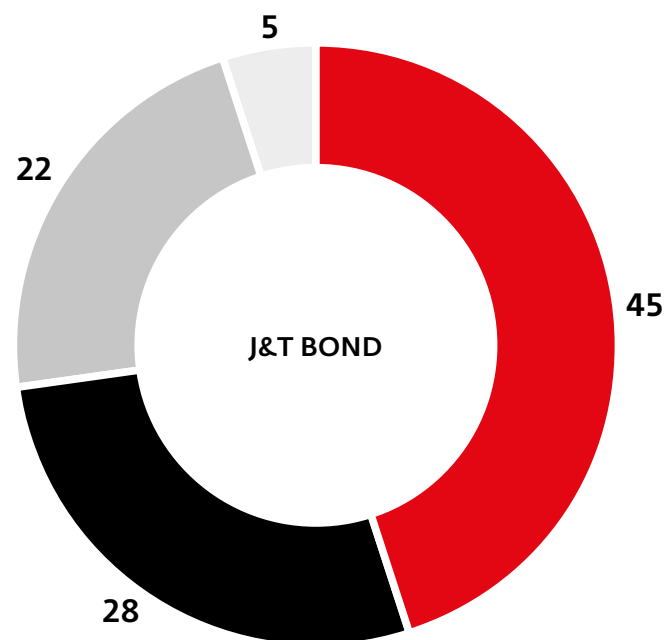
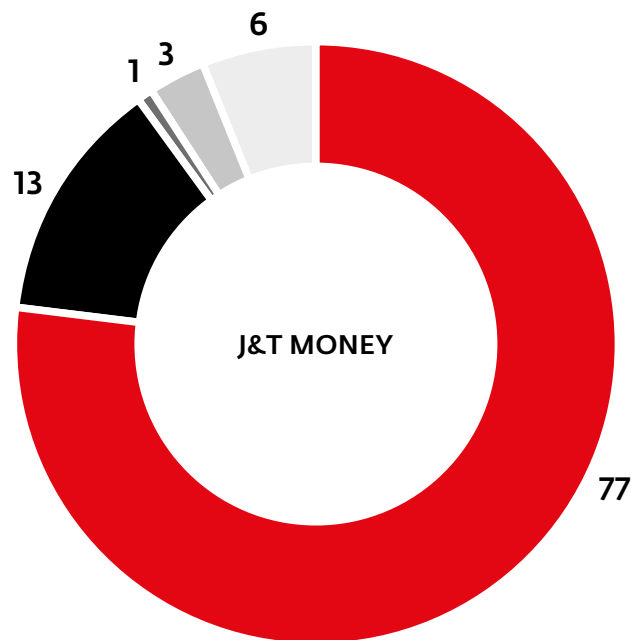
U fondu J&T LIFE 2025 jsme přerušili přesun aktiv z rizikové do dluhopisové části portfolia a navýšili jsme podíl v akciích zpět nad 20 %. Na přelomu března a dubna jsme využili levných cen na trzích a dokupovali například indexový fond společnosti iShares na index MSCI Europe ESG Screen a americké realitní trusty. Oproti tomu jsme redukovali dluhopisovou část portfolia. Nadále udržujeme zvýšenou likvidní rezervu na úrovni 5 % portfolia. Podíl pevně úročených instrumentů včetně hotovosti za poslední měsíc poklesl na 73 % objemu portfolia. Čtvrtina fondu je stále alokována v rizikové složce, kde většinu představují akciové fondy a ETF. Nicméně fond je diverzifikován mezi další instrumenty, jako jsou konvertibilní dluhopisy, REITs nebo komodity, jejichž největší část je zastoupena zlatem. Díky tomu se fond J&T LIFE 2025 vyvíjel relativně lépe než většina obdobně založených fondů s delším časovým horizontem.

Výnosnost fondu od začátku roku ke 30. dubnu činí –6,3 %, ale za poslední měsíc se fond zhodnotil o 4 %.

J&T LIFE 2030 A J&T LIFE 2035

U dlouhodobých fondů životního cyklu, jmenovitě J&T LIFE 2030 a J&T LIFE 2035, se držíme dlouhodobě dohodnuté investiční strategie. I u těchto fondů jsme v březnu a dubnu využili levných cen na trzích a dokupovali například indexový fond společnosti iShares na index MSCI Europe ESG Screen a americké realitní trusty. Nicméně vzhle-

Portfolio podle regionů (%)

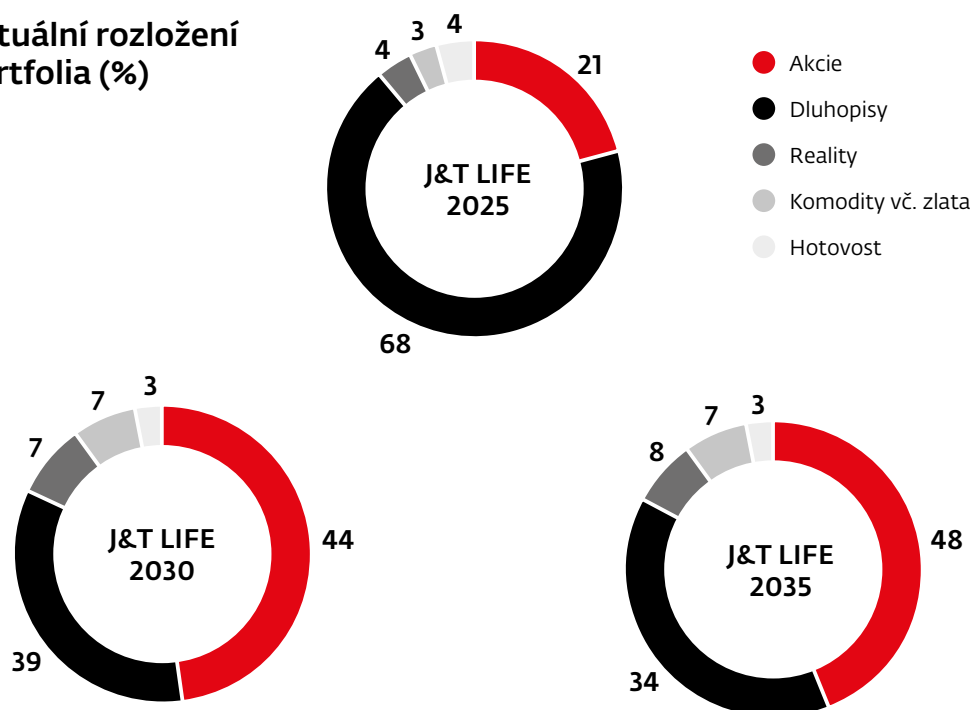
- Investiční myšlenky J&T (Střední Evropa)
- Evropa – ostatní
- USA
- Rozvíjející se trhy
- Hotovost / krátkodobé úločky

dem k současné situaci stále držíme přibližně 5 % portfolia v hotovosti.

Náročné období na kapitálových trzích pomáhá vybalancovat zastoupení široké škály investičních nástrojů v portfoliu fondů. Mezi takovými investičními nástroji nechybí zlato, konvertibilní

dluhopisy nebo realitní investiční trusty. Díky nižšímu zastoupení čistě akciových instrumentů a široké diverzifikaci portfolia fondy J&T LIFE 2030 a 2035 oslabily méně než riziková aktiva, jako jsou akcie EM a rozvinutých trhů, které od začátku roku ztrácejí 10–25 %.

Aktuální rozložení portfolia (%)

Fond J&T LIFE 2030 ztratil od začátku roku 9,6 %, ale za poslední měsíc se fond zhodnotil o 5,8 %. Fond J&T LIFE 2035 ztrácí od začátku roku 10,3 %, nicméně za poslední měsíc se fond zhodnotil o 6,1 %.

Největší pozice fondů J&T LIFE 2030 a 2035 představují stále akciové indexové ETF fondy na americké indexy S&P 500 a ESG MSCI Screen, jejichž jednotlivá váha v portfoliu se pohybuje mezi 6–6,5 %.

J&T RENTIER

V průběhu březnových výprodejů jsme zainvestovali portfolio do akcií přesně z 60 %. Po stabilizaci trhů a výrazných růstech cen u některých titulů jsme se rozhodli pro realizaci části zisků – aktuální podíl akcií proto činí 50 %. Portfolio prodávalo relativně zásadní realokaci týkající se zastoupených sektorů. Nově jsou dominantním sektorem technologie, které jsou současnou situací zasaženy minimálně (Avast, Intel, Microsoft). Navyšujeme také zastoupení zdravotnického sektoru (Sanofi) a standardně u nás mají místo akcie telekomunikačních společností, a to díky relativně necyklickému hospodaření (O2 ČR, Orange).

Vystoupili jsme z komerčních realit (Klepierre) a zredukovali jsme pozice v bankách (Moneta), kde se domníváme, že nesplácené úvěry a nízké sazby ovlivní potenciál hospodaření v dalších letech. V rámci energetického sektoru jsme zredukovali firmy s vyšším zadlužením (EPD) a zůstáváme věrni pouze premiantům sektoru (Chevron, Total). Z dluhopisové části jsme vyřadili státní dluhopisy, výraznými pozicemi zde jsou provozatel loterií Sazka, přepravce/skladovatel ropy Euronav a exportér masa JBS. Po příslibu Fedu nakupovat na trhu dluhopisů s investičním ratingem jsme navýšili investice i v této třídě aktiv. Výnos do splatnosti této části fondu činí 5,0 %.

Po dynamickém nárůstu cen v dubnu jsme zvolili tempo nákupů. Jsme stále připraveni navýšit rizikovou složku na atraktivních valuacích. Probíhající výsledková sezona jistě přinese nové příležitosti. Fond J&T RENTIER má stále prostor navyšovat alokaci do akcií až na 70 %. Každý případný pokles cen přináší možnost pro vstup do firem se silným obchodním modelem, nízkým zadlužením a vysokým potenciálem platit štědrú dividendu.

Akciové fondy

J&T DIVIDEND

Finanční trhy zažily v posledních měsících obrovské turbulence díky ekonomickým dopadům a omezením souvisejícím s pandemií koronaviru. Pandemie přinesla zásadní změny i na poli byznysu – jasně se ukázalo, že poroste význam obchodu a služeb přes internet, tj. e-shopy a služby s tím související, bude čím dál větší zájem o možnost pracovat z domova či na vzdálený přístup, bude růst poptávka po cloudových službách a internetovém zabezpečení. Sociální sítě budou nejen zdrojem zábavy a informací, ale i zdrojem komunikace a reklamy. Proto jsme navýšili váhu technologického sektoru (IBM, Avast, Google, SAP, Broadcom, nově po výsledcích Intel) i přesto, že některé firmy zatím dividendu nevyplácejí. Pořádalo se nám také nakoupit akcie Deutsche Post, velkého logistického hráče, a to v období silných výprodejů na atraktivní ceně. Přidali jsme i holandskou poštu POST NL, jejíž tržby již nyní jsou z 50 % tvořeny e-commerce.

Naopak jsme snížili váhu finančních titulů. Banky totiž podle našeho názoru nebudou schopny v nejbližším období doručit dividendový výnos, kvůli kterému jsme je do portfolia zařadili. Zcela jsme odprodali Société Générale, snížili váhu Monety

a BNP Paribas. V rámci posílení stabilního dividendového výnosu jsme navýšili váhu akcií Stock (alkohol), tabáku a telekomunikačního sektoru, kde nevidíme oslabení poptávky. V rámci pandemie se také zájem investorů a veřejnosti soustřeďuje na firmy z farmaceutického sektoru. Portfolio jsme proto doplnili o akcie společnost Sanofi.

Naše portfolio od začátku roku ke konci dubna ztrácí lehce přes 14 % a překonává tak výkonnost evropských a domácích akciových trhů. Mírně pak ztrácí na americké akciové indexy. Hrubý dividendový výnos činí cca 5 % p. a. Díky realokaci portfolia poklesla váha akcií denominovaných v koruně na úkor dolarových aktiv.

J&T OPPORTUNITY

Akciové indexy v dubnu výrazně doháněly předchozí ztráty podpořeny centrálními bankami a vírou investorů v to, že pandemie covidu-19 začíná oslabovat. Významná proměna byznysu v době povirové nás vedla k úpravě složení portfolia fondu.

Aktuální období znamená vynucené změny v chování lidí a jejich ekonomickém rozhodování. Tak tomu bude podle našeho názoru i nadále. Jednoznačnými vítězi jsou nyní sektory z oblasti e-commerce. Poroste význam sociálních sítí jako zdroje informací a reklam, nadále bude důležitý sektor telekomunikací včetně placené zábavy a TV.

Do pozadí naopak po nějakou dobu ustoupí cestovní ruch a letecká doprava. V našem portfoliu tyto segmenty zastupují Facebook, Twitter a Alibaba jako nejsilnější světový online prodejce, O2 a BT Group (telekomunikační služby, data, placená televize), Teva či Abbott Laboratories ze segmentu farmacie a zdravotnictví. V průběhu výprodejů jsme se vrátili do silných společností ve svých sektorech i z klasických oblastí průmyslu, jako jsou Daimler, Bayer či Gazprom. Realizovali jsme spekulativní pozice na zajímavých cenových úrovních u společností CETV rakouské Erste.

Nově jsme do portfolia zařadili realitní segment zastoupený rakouskou firmou S Immo. Význam práce na dálku, telekonferencí a home office povedou k tvorbě nových služeb na poli IT. Proto se budeme snažit hledat zajímavé investiční příležitosti i v této oblasti. Aktuálně máme v portfoliu zastoupenou společnost Avast, jejíž výsledky za první kvartál a výhled na další období nás přesvědčily o tom, že jsme vsadili na „správného koně“.

Naše portfolio ke konci dubna ztrácí od začátku roku mírně přes 12 % a překonává tak výkonnost evropských a domácích akciových trhů, částečně pak ztrácí na americké indexy. Celkově poklesla váha domácích akcií na úkor emisí denominovaných v americkém dolaru. ■

Odchodem od násilníka problém domácího násilí nezmizí

Odpoutat se od násilné osoby může být pro oběť hodně obtížné. „Je potřeba, aby získala sebevědomí, urovnala si svoje postoje a životní představy a získala životní náhled, aby došlo k vyváženosti psychického a zdravotního stavu,“ říká Lenka Hýbnerová z organizace Magdalenium, která obětem domácího násilí pomáhá.

Jaké je poslání organizace Magdalenium?

Naším posláním je poskytnout všestrannou pomoc obětem domácího násilí. Pod pojmem oběti domácího násilí rozumíme ženy, muže a děti v každé věkové kategorii. Zaměřujeme se na osoby, které byly vystaveny jakékoliv formě domácího násilí či byly přítomné jako svědci.

V čem vaše práce spočívá?

V prevenci a samotné podpoře obětí. Smysl naší práce spočívá v možnosti pomáhat obětem dlouhodobě a komplexně, aby se nám společně podařilo dostat je z násilného prostředí a poskytnout jim podporu, kterou potřebují – sociální poradenství, psychologické a terapeutické konzultace či pomoc erudovaného právníka. Klientům poskytneme i psychickou podporu, aby oběť zvládla odpoutání od násilné osoby, získala sebevědomí, urovnala si svoje postoje a životní představy a získala životní náhled, aby došlo k vyváženosti psychického a zdravotního stavu.

Dlouhodobou podpůrnou terapií a psychickou podporou pomáháme oběti, aby se zvyšovala její odolnost

zvládat situace, které s sebou domácí násilí přináší. Je potřeba si uvědomit, že odchodem z násilného prostředí problematika domácího násilí nekončí.

Jak zasahuje domácí násilí nejzranitelnější skupinu – děti?

Pokud v násilném vztahu figurují děti, ve většině případů zažívají destabilizující situace až do své dospělosti. V některých případech se domácí násilí přenáší mezigeneračně. Naším cílem je, aby klienti měli možnost mezigenerační přenos eliminovat, a to lze především dlouhodobou odbornou podporou a terapií ohrožených osob a dětí.

Když hovořím o dětech, tak musím uvést, že Magdalenium se dětem věnuje od roku 2011. Naším velkým přáním by bylo rozšířit péči o děti, které byly domácímu násilí vystaveny. V současné době pracujeme s přibližně 70 dětmi ročně. Potřeba je ale mnohem větší.

Děti jsou důsledky domácího násilí více poškozeny než dospělé osoby. Domácí násilí ovlivňuje nejen současný vývoj dítěte, kdy se u nich

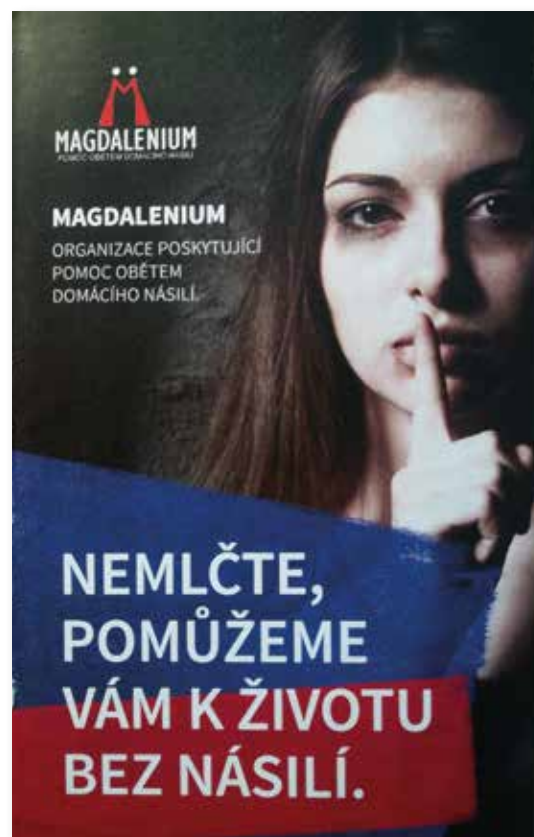
vlivem domácího násilí projevují zdravotní problémy v podobě neurotického vývoje, například noční pomočování, poruchy spánku, porucha soustředění, psychosomatické obtíže, tiky, úzkostné poruchy, fobie, v podobě poruch příjmu potravy, sebepoškozování, osobní destabilizace nebo narušení vztahu s vrstevníky. U dětí může dále dojít i k rozvoji nežádoucích projevů, jako jsou záškoláctví, šikana a zhoršený školní prospěch. Domácí násilí u dětí ovlivňuje ale také jejich budoucí partnerské vztahy, nastavení rodinných konstelací a negativně ovlivňuje další zdárný sociální, emoční a osobnostní vývoj dětí. Svědčí pro to i současný trend, kdy se na Magdalenium obrací vyšší počet mladých žen a mužů s psychickými problémy, kteří byli v dětství ohroženou skupinou dětí a naše zařízení navštěvovali společně s některým z rodičů z důvodu negativní domácí situace.

Máte nějaké zásady či podmínky pro poskytování služby?

Při poskytování sociální služby se řídíme především principy včasnosti,

Lenka Hýbnerová
Pracuje jako vedoucí
organizace Magdalenium,
v organizaci působí už 19 let.

Naším posláním je poskytnout všestrannou pomoc obětem domácího násilí. Zaměřujeme se na osoby, které byly vystaveny jakékoliv formě domácího násilí či byly přítomné jako svědci.

komplexnosti, dlouhodobé podpory, respektování soukromí a respektování způsobu, jakým chce oběť svoji situaci řešit.

Pokud se ptáte na podmínky poskytování služby, tak potřebujeme a smluvně máme ukotveny tři měsíce, abychom se mohli věnovat diagnostice domácího násilí. Pokud bychom zjistili, že se nejedná o problematiku domácího násilí, postupujeme klientelu dalším sociálním službám.

Zvládnete pomoci všem obětem, které se na vás obrátí?

Kapacitně jsme schopni pomoci v rámci specializovaného pobytového programu asi 20 obětem a 25 dětem za rok. V rámci poradny pro oběti domácího násilí pomůžeme ročně 80 obětem a 70 dětem.

Klienty musíme odmítat především do specializovaného pobytového programu, což za rok 2019 činilo 110 odmítnutých obětí. Odmítnuté oběti musíme směřovat do jiných služeb, čímž se pak zvyšuje riziko nedostatečného ošetření případu.

Jak dlouho u vás mohou klientky zůstat?

V pobytové službě klientky podle zákona mohou setrvat převážně po dobu jednoho roku. Tato definice je z mého pohledu nešťastná, na druhou stranu dává poskytovatelům určité možnosti. Každá oběť má svůj individuální příběh, některé stačí setrvat méně než jeden rok, jiné potřebují dva až tři roky. Nechceme pěstovat závislost na službě, ale uzavřít příběh klientky tak, abychom ji z našeho pobytového programu mohli převést do bydlení, které jí umožní další rozvoj samostatnosti a začlenění do nenásilného života.

V tuto chvíli ale musím zmínit, že určité procento obětí se vrací ke svému násilnému partnerovi. Pokud se tak stane, nejedná se o selhání klientky ani organizace. Jedná se o takzvaný cyklus domácího násilí, který se vel-

Kapacitně jsme schopni pomoci
v rámci specializovaného
pobytového programu asi
20 obětem a 25 dětem za rok.
V rámci poradny pro oběti
domácího násilí pomůžeme
ročně 80 obětem a 70 dětem.

mi těžce oběti překonává. Těžké je to proto, že oběť je emočně na násilné osobě závislá a chce věřit, že to, co jí slibuje, se splní. Začne se k ní chovat hezky, bez násilí, slibuje, nosí dárky.... Většinou se sliby nesplní, situace se ještě více zhorší a oběť po čase vyhledá pomoc.

Myslím si, že jedním z indikátorů, že naši práci děláme dobře, je, že se k nám oběť vrátí – má k nám stále důvěru. My obětem necháváme vždy otevřené dveře pro návrat. Mám radost z toho, že máme několik případů, kdy se oběti několikrát od násilné osoby vrátily zpět do našeho pobytového programu a že se dostaly tak daleko, že násilný cyklus přerušily, dokázaly se osamostatnit a žijí si svůj život bez násilí. Trvá to ale několik let a je to výsledkem především usilovné podpory a pomoci naší výborné psychologické pracovnice, která podporuje oběti v rozvoji

pozitivních osobních vlastností, sebedůvěry. Oběti motivuje ke změně jejich životních scénářů a osobních strategií v chování, ve kterém je stabilně domácí násilí zabudováno.

Poskytujete klientkám kromě ubytování i další služby?

Samozřejmě poskytujeme i další služby, jelikož jak jsem na začátku rozhovoru zmiňovala, naším principem je komplexnost. A v rámci domácího násilí nezapomínáme ani na děti.

Co jste schopni jim nabídnout?

Děti mají zajištěnou psychologickou pomoc a konzultace v bezpečném prostoru. Vedeme je terapeutickou formou k vyjádření svých obav, strachu, emocí a problémů. Probíráme konstelace rodinných vztahů, vztahů s vrstevníky a školní problematiku, závažné psychické problémy dětí jsou řešeny psychiatrickou intervencí.

I pro děti je důležitý určitý náhled a věku přiměřené vnímání situace. Dítě nemůže trpět pocitu viny za domácí situaci, musí znát přiměřené možnosti řešení své situace, nesmí se bát vyjádřit svoje pocity a postoje. Proto mu pomáháme, aby se mohlo vyjádřit, v jaké podobě se ve styčích s rodiči cítí bezpečně. Monitorujeme, zda styky u obou rodičů probíhají v dohodnutých intencích tak, aby se eliminovaly negativní dopady na děti. Nedílnou součástí terapie dětí je arteterapie, kdy se dítě za pomoci výtvarných technik lépe vyrovnává s psychickou zátěží.

Další službou, která je nezbytná, je právní poradenství a poslední rok si pilotně zkoušíme právní zastupování obětí. Výsledky s právním zastupováním jsou výborné. Naši právní zástupkyně musím velice ocenit, jelikož je obětem k dispozici de facto 24 hodin denně, protože nejvíce napa-

dení zaznamenáváme v pátek večer či v průběhu víkendů.

Jsou vaše služby zpoplatněny?

Zpoplatněn je pouze pobytový program ve specializovaném azylovém domě. Maximální sazby jsou stanoveny vyhláškou 505 zákona o sociálních službách. Většina obětí ale není schopna první dva až tři měsíce úhrady, přičemž maximální sazby snižujeme podle příjmů obětí tak, aby to pro ně bylo dosažitelné.

Jak financujete chod své neziskové organizace?

Chod naší organizace, jako většina sociálních služeb, je financován vícezdrojově. To znamená, že určité procento nákladů je hrazeno z veřejných zdrojů. Toto procento je nastaveno tak, aby pokrylo pouze základní sociální službu, což pro představu v případě specializovaného azylového domu znamená – ubytování,

základní sociální poradenství, vytvoření podmínek pro přípravu jídla a hygieny. Pokud bychom v tomto rozsahu službu poskytovali, nemohly by se dostávat výsledky, které máme.

Pro řešení problematiky domácího násilí jsou potřební vyškolení odborníci, nákladovost musí být tedy jinde než na úrovni základní služby. Je potřeba si ale uvědomit, že vyšší nákladovost vracíme systému tím, že oběti začleníme zpět do pracovního procesu a eliminujeme finanční zátěž na zdravotní a sociální systém. Mnoho obětí by bez odborné pomoci skončilo v invalidním důchodě, na sociálních dávkách či přímo na ulici. I z obětí domácího násilí vzniká bezdomovectví. Přidanou hodnotou je pak péče o děti, u nichž eliminujeme následné dopady domácího násilí do produktivního věku na úrovni partnerského, rodinného, zdravotního a pracovního života. Financování poradny pro oběti domácího násilí se nám podařilo zajis-

tit díky podpoře tříletého projektu z peněz EU. Tento úspěšný projekt ale bude bohužel k poslednímu červenci roku 2021 končit. Otázkou je, zda se jej veřejné zdroje rozhodnou podpořit, přičemž procentuální podpora se dá očekávat spíše na minimální úrovni.

Velmi nezbytná je proto pro udržení principu dlouhodobé a komplexní služby pomoc firem, nadací i jednotlivců jakoukoliv částkou. Tato částka nám pak pomáhá financovat odborné služby, jako jsou dětský psycholog, arteterapeut, skupinové psycho-terapie, právník a další.

Co by měl udělat svědek domácího násilí nebo osoba, která má podezření na domácí násilí?

Poradila bych, aby pokud má možnost, informovala bezpečně pouze oběť o činnosti specializovaných organizací – linka na pomoc obětem domácího násilí, ROSA, Acorus, Magdalenium, proFem... Na tyto odborníky se může obrátit i svědek

Nadace J&T pomáhá obětem domácího násilí

Magdalenium pomáhá osobám, které byly vystaveny jakékoliv formě domácího násilí či byly násilím přítomné jako svědci. V rámci poskytovaných služeb klade velký důraz na podporu a pomoc dětem. „Také naše nadace se věnuje především ohroženým rodinám s dětmi, neboť si uvědomujeme, že pro zdravý vývoj dítěte je důležité, aby vyrůstalo v rodině, jistotě, bezpečí a citovém zázemí. Proto organizaci Magdalenium podporujeme už 15 let,“ říká ředitelka Nadace J&T Marie Oktábcová.

a osoba, která má podezření na domácí násilí.

Pokud by se jednalo o akutní záležitost – napadení, ohrožení života –, tak volat ihned Polici České republiky. Vždy ale svědek či osoba, která má podezření, musí myslet na své vlastní bezpečí a bezhlavě se nevrhat do řešení situace.

Pamatujete si na některou klientku, jejíž příběh vám obzvlášť utkvěl v paměti?

Za 19 let, co pracuji v Magdaleniu, existuje spousta příběhů, které mi zůstanou stále v paměti. Když jsem začínala, byly to velmi emotivní zpovědi klientek, které setrvaly v násilí až do dospělosti dětí a pak se rozhodly odejít. Byly šťastné, že někomu mohou svůj příběh sdělit a ten někdo jim naslouchá a věří, že se jim ty věci děly. Měly strach, že jim nebudeme věřit, potřebovaly se ujistit, že to, co se jim dělo, bylo špatné. Tyto příběhy nikdy nezapomenu, jelikož je nepochopitelné, jak těžkému násilí může docházet, v jakých podobách a situacích... Oběti mají můj velký obdiv, že se rozhodnou svoji situaci řešit.

Co byste si pro podporu vaší činnosti přála? Mohl by více pomáhat stát?

Přála bych si, abychom mohli udr-

žet strukturu našich služeb, kterou se nám pomocí finančních zdrojů EU a našich dárců podařilo vybudovat v posledních třech letech. Tato struktura obsahuje komplex služeb, o kterých jsem mluvila výše. V tom, co dělám a co se snažím přenést do organizace, je smyslnost a logické provázání naší práce. Přála bych si, aby se nám podařilo udržet služby pro děti a rozvinout je, protože potřeba dětí je vysoká.

Pomoc státu by měla spočívat především ve finanční jistotě, která nám dává možnost soustředit se na podstatu naší práce. Finanční jistota nám umožní udržet si odbornou personální strukturu. Velmi negativně vnímám každoroční nejistotu, kolik finančních prostředků vlastně obdržíme, zda budeme moci službu provozovat a kolika klientům a dětem budeme moci pomoc poskytnout. Na dotaci totiž není právní nárok. Stát by mohl pomoci i legislativně v případě ukotvení specializovaných azylových domů pro oběti domácího násilí v zákoně o sociálních službách. Ač se to nezdá, je to velmi důležité, jelikož naše práce je jiná a liší se od azylových domů, které řeší například bytové či sociální problémy klientů. ■

Nedílnou součástí terapie dětí je arteterapie, kdy se dítě za pomoci výtvarných technik lépe vyrovnává s psychickou zátěží.

Ročník 2019 bude vydařený Tešte se na vína Kolby a Reisten

kolby REISTEN

Usilovná práce na vinicích se vinařství Kolby a Reisten vyplácí. „Ročník 2019 vypadá výborně. Vyšší řady vín budeme lahvovat v srpnu, na trh se dostanou nejdříve na podzim. Víno potřebuje čas,“ říká Vlastimil Nešetřil z J&T Wine Holding.

V našich novinách jsme už psali o tom, že J&T Wine Holding koupil dvě moravská vinařství. Rozrostli jste se od té doby o další vinařství nebo nějakou novou akvizici plánujete?

Zůstali jsme u vinařství Kolby a Reisten a aktuálně nemáme v plánu další akvizice. Chceme se soustředit na rozvoj toho, co máme.

S vinicemi v obou oblastech jste měli velké plány, abyste vinařství posunuli jak kvalitativně, tak výrobně dál. Co se vám z původních plánů již povedlo realizovat?

Nepočítám-li investice do obnovy a rozšíření vinohradnické mechanizace, tak v případě obou vinařství představovalo zásadní investici významné posílení sudové kapacity, a to jak barikových sudů na výrobu červených vín, tak i velkých sudů z francouzského dubu určených na vinifikaci bílých vín. Chceme, aby vína z vyšších produktových řad, hlavně ryzlinky a burgundské odrůdy, byla alespoň z určitého podílu vyráběna na sudech.

Co určitě ochutnat aneb osobní tipy Vlastimila Nešetřila

kolby

Kolby Selection 2018:

Ryzlink rýnský, Ryzlink vlašský,
Tramín červený, Veltlínské zelené,
Rulandské bílé.

Veltlínské zelené

REISTEN

Burgundské odrůdy ročníku
2017 a 2018 v řadě Maidenburg
nebo Classic:

Rulandské bílé, Rulandské šedé,
Chardonnay

Chardonnay

U obou vinařství finišujeme projektovou dokumentaci přestavby a rozšíření klientských a degustačních prostor, abychom vytvořili reprezentativní sály určené našim obchodním partnerům a zákazníkům a tím maximálně podpořili prodej našich vín přímo z vinařství.

Neopouštíme ani náš velký projekt vybudování wine resortu v Pouzdřanech. Jde o velkou investici, jejíž součástí je i obnova místního zámku, který také vlastníme. Pečlivě promýšlíme možnosti, nápady živě diskutujeme, některé zavrhuje, k některým se vracíme. Nicméně existuje mnoho indicií, že lokální turistika zažije boom.

A co vás čeká v nejbližší době?

V případě Kolby se intenzivně chystáme na výstavbu suchého skladu pro uložení hotových produktů, který budou využívat obě vinařství, a který by měl ulehčit zejména provozu, logistice a obchodu. Suchým skladem si uvolníme výrobní prostory v obou vinařstvích a budeme tak moci rozšířit sudovou kapacitu. V Pouzdřanech navíc získáme skvělý prostor ve sklepích pod vinařstvím, ideální pro výrobu sektů...

Před sebou máme také velký projekt renovace a rekultivace vinice Kolby. Vstupní průzkumně-analytickou část jsme připravili ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně. Chceme jít cestou maximálního zahuštění vinice a vyřešit tak jedním zásahem problémy s výnosem, kvalitou hroznů i vodou ve vinohradu.

Jaké výhody přináší zahuštění vinice?

Konkurence v husté výsadbě donutí rostliny hluboce kořenit a sáhnout si na vodu ve spodních vrstvách půdního profilu. Vyšší počet keřů zároveň znamená, že nemusíme jednotlivé rostliny přetěžovat, ale přesto dosáhneme požadovaného hektarového výnosu. A tím, že keře nepřetěžujeme, je kvalita hroznů vysoká. První hektary chceme začít rekultivovat na jaře 2021.

Jak jste u Kolby přeskládali produktovou řadu vín?

Produktová řada Kolby má tři úrovně. Základní řada je označena jako Classic a tvoří ji mladá svěží vína s nižším obsahem alkoholu. Po ručním sběru hroznů a kratší maceraci rmutu následuje vinifikace v nerezových nádobách, které dokonale umožňují zdůraznit ovocitost a odrůdovost vyráběných vín. Lahvování probíhá v únoru a na trh jsou vína uváděna v dubnu nebo květnu roku následujícího po sklizni. Doporučená spotřeba těchto lehkých a aromatických vín dodávaných v lahvích se šroubem je do jednoho roku až dvou let.

Hlavními představiteli řady Classic jsou Veltlínské zelené, Sauvignon, Chardonnay, Pinot gris a Hibernál, z modrých odrůd pak zejména Modrý Portugal, který vyrábíme i ve variantě rosé.

Vyšší řadu Selection, vlajkovou loď vinařství, tvoří vína odrůd Ryzlink rýnský, Ryzlink vlašský, Pinot blanc, Veltlínské zelené, Tramín červený a cuvée Cabernetu Sauvignon a Merlotu. S cílem

zvýraznit ve vínech co nejlépe terroir vinic Kolby se zaměřujeme na kvalitní posklizňové operace, zejména delší maceraci rmutu. Vinifikace bílých vín probíhá částečně na dubových sudech o objemu 600 litrů. Pro modré odrůdy se kromě velkých sudů používají barikové sudy o objemu 225 litrů. Na trh jsou vína uváděna nejdříve po 12 měsících od sklizně.

Do řady Selection patří i sekt, pro jehož výrobu využíváme nejčastěji odrůdy Ryzlink rýnský a Ryzlink vlašský. Sekty jsou vyráběny tradiční metodou kvašení na lahvi a na kvasnicích leží po dobu minimálně 6 měsíců.

Vedle řízených degustací a firm nabízíme korporátní klientele vín, ať už ve formě samolepkových krabic na jednu nebo tři lahve vinařství s možnostmi jejich vzá

Vína Premium pak představují nejvyšší řadu vinařství Kolby. Na základě pečlivé úvahy a zkušeností byly do řady Premium vybrány odrůdy Ryzlink rýnský a Ryzlink vlašský. Premiové víno je kvašeno a následně více než rok školené v sudech jemného zrna dubů ze střední Francie, což mu dodává prostor pro přirozený vývoj a získání osobitého charakteru, dalších 12 měsíců pak po nalahvování zraje v našich sklepech. Na trh se tedy dostává až po dvou letech. Potenciál tohoto vína k dlouhé archivaci a pomalému nazrávání je obrovský. Jeho elegance, noblesa a harmonie bude stále výrazněji vynikat minimálně po jednu dekádu.

Budete zasahovat i do produktové řady Reisten?

V případě Reistenu došlo ke zúžení stávajících výrobových řad na tři, z portfolia zmizí vína řady Kabinett. Pod názvem Classic najdete klasická vína z produkce vinařství Reisten, na kterou jsou klienti léta zvyklí. Plná, suchá až polosuchá strukturní vína, ze kterých číší mineralita pálavských kopců. Odrůdově jde o Ryzlink vlašský, Ryzlink rýnský, Pinot blanc, Chardonnay, Sauvignon a Pinot gris.

Vinifikace probíhá v nerezových nádobách a velká pozornost bude nově věnována především posklizňovým operacím, zejména maceračním procesům. Vína budou uváděna na trh nejdříve 12 měsíců po sklizni.

V řadě Maidenburg najdete velká vína Reistenu, plná, tělnatá, minerální. Odrůdy jsou totožné jako u řady Classic, navíc tu jsou i červená vína odrůd Pinot noir a Merlot. Vinifikace vybraných bílých vín probíhá částečně v nerezových nádobách a částečně v 600litrových dubových sudech. Vinifikace červených vín probíhá samozřejmě plně v sudech. Vína řady Maidenburg jsou uváděna na trh nejdříve 18 měsíců po sklizni.

Samostatnou řadou pak budou vína zatříděná v rámci sdružení VOC Pálava, jehož jsme se stali v roce 2019 členy. Jedná se o Ryzlink vlašský z unikátní vinice Pod Pálavou, kde Reistenu patří půl hektaru starých keřů. Ryzlink vlašský 2019, který bychom rádi viděli zařazený do VOC Pálava, už zraje v 600litrových dubových sudech.

Jak velkou produkci vín zvládnete s oběma vinařstvími pokrýt?

Víno vyrábíme výhradně z hroznů z našich vinic, které se nacházejí na jižní Moravě, tedy ne v Maďarsku, Bulharsku, Rakousku, Moldávii atd. Cílem obou vinařství je manufakturní produkce o maxi-

na trh se dostanou až na podzim a v případě Reistenu až na jaře 2021. Víno potřebuje čas. Takže aktuálně máme nalahvovánu pouze základní řadu Kolby Classic, což jsou velmi pěkná mladá vína, lehká, svěží, ovocitá.

Na podzim jste představili nové víno z tradičních gruzínských nádob kvevri. S jakým ohlaselem jste se setkali?

Vyrobili jsme jen omezené množství, přibližně 400 lahví. Spokojenost na naší i klientské straně byla myslím velká. Část vína se vypila přímo při slavnostním otevření kvevri, což jsme pojali jako happening pro zaměstnance J&T. Zbytek jsme nalahvovali a postupně prodali. Letos zakopeme ještě jednu 500litrovou nádobu a věříme, že vyrobené víno bez problémů prodáme.

A jak se vydařila první sklizeň na vašem malém soukromém vinohradu?

Vinohrad jsem vysázel v roce 2019, takže na sklizeň si budu muset ještě aspoň dva roky počkat. Ale na podzim jsem dokončil budování vlastního rodinného vinařství v historickém centru Znojma, které nabídne degustační a odpočinkový balíček na jednom místě – vinařství, mikropivovar, wine bar, bistro s lokální kuchyní a ubytování na hlavním znojemském náměstí. Dost se těším, až se situace uvolní a otevřeme. Je to možná klišé, ale já se opravdu nejvíc těším na to, až si lidé dají moje víno a bude jim chutnat.

Jak hodnotíte kvalitu českého vinařství a vín v obecné rovině?

Kvalita našich vín je dlouhodobě velmi dobrá. Máme zkušené odborníky i mladé nadšence, o víno a vinařství se zajímá stále více lidí. Vinaři investují do techniky i technologie a v těchto aspektech bez problémů uneseme srovnání s našimi sousedy ze severních vinařských regionů.

Vnímám ale tři problémy, které budeme muset řešit. Tím prvním je nabídka a kvalita služeb, které vinařství s vínem poskytují. Mluvíme o gastronomii, ubytování, odpočinku a dalších aktivitách. To vše klienti vyhledávají a budou stále více akcentovat. Druhým problémem jsou probíhající klimatické změny. Počasí se mění a je úplně jedno, čím je to způsobeno. Problémem je sucho, extrémní horka v létě a přívalové deště. To vše vinohrad stresuje a má negativní vliv na výsledný produkt. Je to řešitelné, ale vyžádá si to další náklady. A třetím problémem je náš trh. Vinaři na Moravě a v Čechách jsou schopni pokrýt svým vínem maximálně 40 procent roční spotřeby v České republice. Zbytek vín dovážíme. Přesto nejsme schopni naše vína doma prodat. Vína v Evropě je nadbytek, prodává se za nesmyslně nízké ceny, dovožům levných vín z jižních států se těžko konkuruje. Takže je to hlavně o míře patriotismu našich lidí. Doufám, že bude růst. ■

emních akcí či večírků
také brandování našich
y na lahvi, či vlastní etikety
dárková balení v podobě
e. Vybírat lze z vín obou
nejemné kombinace.

málním ročním objemu 150 tisíc lahví na vinařství. Cílenou péčí ve vinohradu i ve vinařství chceme dosáhnout vynikající kvality a její dlouhodobé stabilizace. Tomu odpovídá i cílový segment obou vinařství, kterým je privátní a korporátní klientela.

Kde vidíte ještě prodejní potenciál?

Největší potenciál vidíme v rámci podpory prodeje přímo z vinařství. Významnou část naší klientely samozřejmě tvoří subjekty spřízněné se skupinou J&T, soustředít se chceme více i na vlastní online prodej a online marketing. V segmentu základních řad vín nezavrhujeme ani spolupráci s vybranými řetězci, které se dlouhodobě věnují práci s vínem, jako je například Makro nebo Globus.

Mimochodem, jak jste se poprali s prodeji v době koronavirové?

Využili jsme stávajících nástrojů – online objednávkového listu Kolby a e-shopu vinařství Reisten. Nicméně už před krizí jsme rozjeli projekt společného e-shopu Kolby a Reisten, který se má spustit v nejbližších dnech. Klienti tak budou mít možnost nakoupit vína z obou vinařství, včetně kombinace lahví v jedné bedně.

V čase krize jsme se také hodně soustředili na online marketing na sociálních sítích a myslím, že se nám podařilo e-prodeje slibně rozeběhnout. V souvislosti s novým e-shopem chystáme i novou marketingovou digitální strategii. Doba tomu přeje.

Už víte, jak dopadl ročník vín 2019?

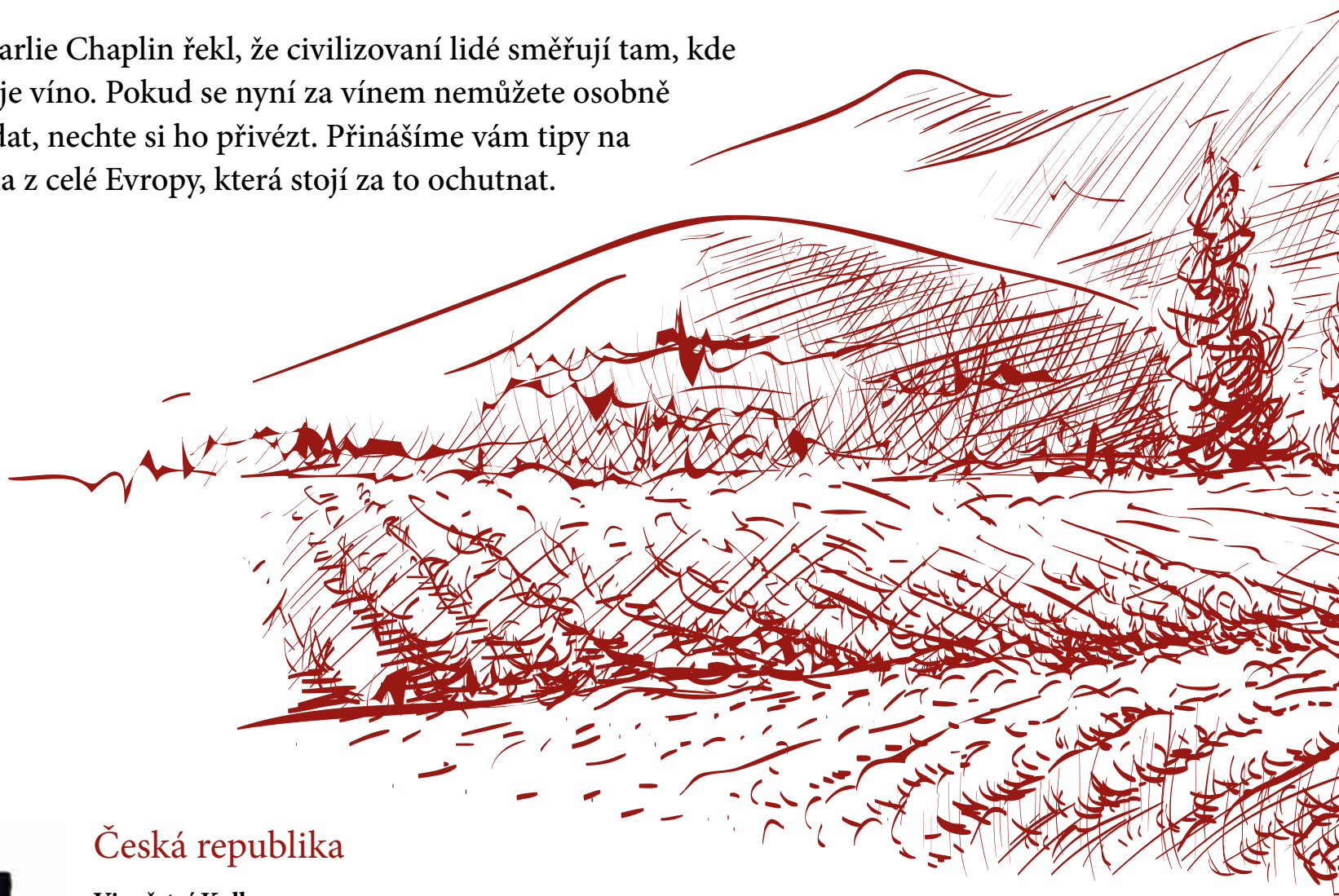
Ročník 2019 vypadá výborně. Nicméně jak v případě Kolby, tak v případě Reistenu velká vína tohoto ročníku teprve přijdou. Vyšší řady vín budeme lahvovat nejdříve v srpnu letošního roku,

Wine Bar Rustonka si oblíbili hlavně lidé, kteří pracují přímo v Rustonce a blízkém okolí, velké oblibě se těší také při organizaci nejen firemních, ale i soukromých setkání pro uzavřenou společnost. V létě bude určitě lákadlem malá zahrádka. Vinný list zahrnuje nejen položky z vinařství Kolby a Reisten, ale i výběr evropských vín. Na programu jsou i degustační večery, kde probíhají tematické prezentace vín podle regionů, odrůd nebo jednotlivých vinařů. Ceny při nákupu s sebou jsou stejné jako ve vinařství.

Za vínem po Evropě

Charlie Chaplin řekl, že civilizovaní lidé směřují tam, kde zraje víno. Pokud se nyní za vínem nemůžete osobně vydat, nechte si ho přivést. Přinášíme vám tipy na vína z celé Evropy, která stojí za to ochutnat.

Česká republika

Vinařství Kolby

Vinařství Kolby nově představuje nejvyšší řadu Premium. Její kvalita vychází již z práce ve vinici, kde se s nízkým výnosem a péčí v ekologickém duchu pěstují hrozny s nejlepším výrazem podmínek Pouzdřanské stepi a unikátního terroir viniční trati Kolby. Na základě detailní analýzy geologického podloží, půdního složení, mikroklima vinice i pěstitelských zkušeností byly do řady Premium vybrány odrůdy Ryzlink rýnský a Ryzlink vlašský.

Víno je po šetrném zpracování hroznů kvašeno a následně více než 12 měsíců školen v sudech jemného zrna dubů ze střední Francie, což mu dodává prostor pro přirozený vývoj a získání osobitého charakteru. Po nalahvování víno zraje ve sklepích vinařství Kolby při konstantní teplotě 9 °C po dobu 12 měsíců.

E-shop už je v provozu

Od května je nově spuštěn e-shop, takže můžete nakupovat z pohodlí domova. Pro klienty J&T Banky nabízíme výhodnější cenu.

→ NÁŠ TIP

Výbornou pochoutkou k těmto vínům jsou 75% kachní Parfé Foie Gras, které vyrábí česká firma Husí játra F. Töpfer.

Španělsko

Vinařství Álvaro Palacios

Álvaro Palacios je vinař, který se etabloval ve španělském regionu Priorat, Bierzo a Rioja. Jeho červená vína se ihned stala populárními nejen ve Španělsku, ale po celém světě. Jeho precizní práce na vinici odráží v každém víně jeho terroir a práce se sudy. Hlavními odrůdami, které vinařství zpracovává, jsou Garnacha, Cariñena a Tempranillo.

Finca Dofí

Víno Finca Dofí prezentuje unikátní terroir vinice Dofí. Bohatá, výrazná aromatika tmavého lesního ovoce doplňuje sametová tříslovina s chutí pepře a tmavé čokolády.

→ NÁŠ TIP

Víno je skvělým doprovodem pro pečená masa ze zvěřiny. Další vhodnou lahůdkovou kombinaci představuje šunka Jamón Ibérico Gran Reserva nebo ovčí sýr Manchego Anejo.

„Pokud si přejete doplnit zásoby do své vinotéky, objednat si soukromou degustaci nebo navštívit vinařství, až se zmírní mimořádná opatření, obraťte se na nás prostřednictvím svého bankéře. Rádi se o vás postaráme. K dispozici vám jsme také v případě, že máte zájem o vzdělávání v oblasti vín a vinařství,“ říká ředitelka J&T Concierge Pavlína Salaba.

Rakousko

Vinařství Weingut Stadt Krets

Vinařství Weingut Stadt Krets bylo založeno v roce 1452 v oblasti Kremstal, konkrétně ve městě Kremži. Jeho unikátností bezpochyby je, že již od počátku je v rukách městského lidu, kdy každý občan vlastní své procento a v případě nutnosti může hlasovat o budoucnosti vinařství. Hlavní slovo v rámci produkce však mají dva lidé, a to Fritz Miesbauer (enolog a CEO) a Franz-Josef Gansberger (sales & marketing).

Weingut Stadt Krets se zaměřuje především na produkci odrůdy Grüner Veltliner (Veltlínské zelené) a Riesling (Rýzlink rýnský), okrajově zde najdeme i další odrůdy. Jejich vína se prezentují lehkostí, svěžestí a jemností v chuti. Nalezne zde jak vína snadno pitelná, tak i více sofistikovaná, která se hodí pro odpočinkový večer.

Grüner Veltliner

Kultovní víno Grüner Veltliner Ried Wachtberg Erste Lage má plný, výrazný, aromatický styl. Pochází z prémiové vinice Ried Wachtberg s označením Erste Lage (nejvyšší regionální označení pro nejlepší vinice). Jeho barva je výrazně zlatavá, aroma mletého bílého pepře a chuť bohatá, která v ústech nekončí.

→ NÁŠ TIP

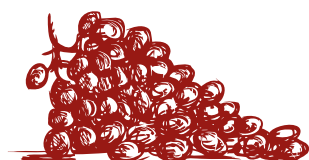
Skvělé víno pro odpočinek, jež zároveň perfektně doplní letní pokrmy, jako je zelený chřest se slaninou, případně grilovaná kamba.

Víno Placét Valtomelloso

Víno Placét Valtomelloso je tvořeno ze 100 % odrůdou Viura. Ta je typickou pro region Rioja, ze které právě toto špičkové víno pochází. Výrazná, plná chuť, výrazně zlatavá barva. Víno je hodně intenzivní díky poloze vinic, které jsou ve vyšších polohách a s těžší půdou. Toto víno je špičkou ve své kategorii a ukazuje, že lze soupeřit v kategorii bílých vín i se soupeři z Francie či Itálie.

→ NÁŠ TIP

Doporučujeme kombinovat s kravským sýrem Mahon semicurado nebo jemným paté z křepelky.

Německo

Vinařství Robert Weil

První zmínka o vinohradnictví Roberta Weila sahá již do roku 1867, kdy jako profesor němčiny vyučoval na Sorbonně v Paříži. Pronajaté vinice po brzkém úspěchu na mezinárodním poli vyměnil za vinice vlastní. Vinařství je situováno v městečku Kiedrich a okolní kopce patří k nejlepším polohám celého regionu Rheingau.

V současnosti hospodaří pokračovatel tradice Wilhelm Weil na 90 hektarech vlastních vinic, kde celou plochu zabírá pouze odrůda Riesling. Sběr na vinici probíhá pouze ručně, ve sklepě se samozřejmě s hrozny zachází s největší opatrností a do vín se dostanou pouze nejlepší bobule. Weingut Robert Weil je ikonickým vinařstvím pro produkci odrůdy Riesling po celém světě. Jeho charakter je nezměnitelný.

Riesling Trocken

Vlajkovou lodí vinařství je Riesling Trocken Kiedrich Gräfenberg Grosses Gewächs. Pochází z nejlepší vinice v kategorii Grosse Lage (podobně jako označení Grand Cru ve Francii) s názvem Gräfenberg. Tento výrazný, plný styl Rieslingu zraje nejprve v nerezových tancích a následně ve 4000 litrových dubových sudech značky Stockinger.

→ NÁŠ TIP

Skvěle doprovází tučné pokrmy, jako je křepelka s kořenovou zeleninou a bavorským knedlíkem, případně také bílý chřest s holandskou omáčkou.

Francie

Vinařství Domaine Marc Roy

Toto malé rodinné vinařství v Gevrey-Chambertin hospodaří na 4 hektarech vinic, které se podařilo v průběhu čtyř generací rodině získat. Alexandrine Roy, nadějná mladá enoložka, zpracovává hrozny výhradně z rodinných vinic – bílé Marsannay a červené Gevrey-Chambertin. Péče o vinice je velice důkladná, splňuje, a dokonce překračuje požadavky pro produkci bio hroznů. Fermentace probíhá výhradně s přírodními kvasinkami, následně lisování je velmi jemné s cílem získat pouze perfektně vyzrálé, hebké třísliviny.

Jak sama Alexandrine popisuje styl svých vín? „Myslím, že produkuji vína tradičního stylu. Nesnažím se dělat super moderní a velmi koncentrovaná vína. Dávám přednost vínům, která jsou výrazem našeho terroir, našich hroznů a která ukážou charakter každého ročníku – to je ta jedinečná možnost, kterou my v Burgundsku máme.“

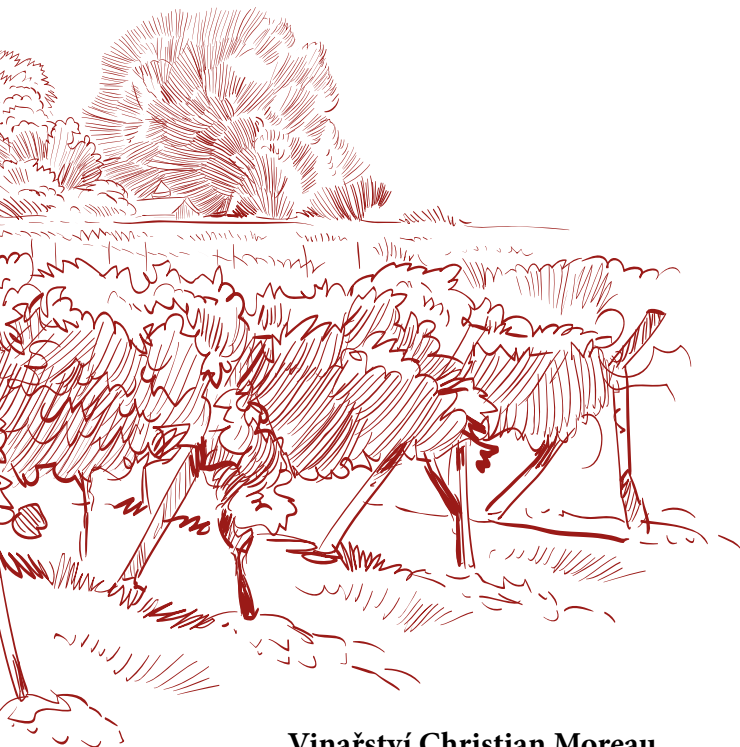

Gevrey-Chambertin Clos Prieur

Červené víno Gevrey-Chambertin Clos Prieur se vyznačuje svěžím aroma po třešních, malinách a černém čaji. Má středně plné tělo a pevnou texturu. Jeho výraznější třísliviny podtrhují ovocný charakter vína, který se dále rozvíjí do elegantního závěru. Tradiční odrůdy Pinot noir získává v tomto víně absolutní noblesu a právem patří k nejlepším v regionu.

→ NÁŠ TIP

Najděte si na internetu recept od Romana Pauluse a zkuste si k tomu uvařit jeho vyhlášené hovězí po burgundsku.

Vinařství Christian Moreau

Historie vinařství začíná už v roce 1814. V 70. letech 20. století je společnost plnohodnotnou čistě vinařskou firmou produkující ta nejlepší možná vína z vinic v kategoriích AOC, 1er Cru a Grand Cru.

Chablis Grand Cru Les Clos

Víno Chablis Grand Cru Les Clos je ze 100 % z odrůdy Chardonnay. Jeho jemná a výrazně minerální chuť je typická pro region Chablis, avšak bohatost jeho aroma dodává absolutní noblesu. V nerezových tancích zraje 65 % vína a zbylých 35 % na tradičních francouzských sudech typu barrique po dobu 12 měsíců. Sběr probíhá výhradně ručně. Toto Chablis má potenciál k archivaci až 40 let.

→ NÁŠ TIP

Kombinací s ústřicemi neuděláte chybu. Kdo si nepotrpí na dary moře, může zvolit 12měsíční horský sýr Comté.

Vinařství Billecart-Salmon

Vinařství sídlí v srdci regionu Champagne ve vesničce Mareuil-sur-Aÿ na břehu řeky Marne. Špičková kvalita byla mottem rodiny Billecart-Salmon již od samého založení v roce 1818. Stávající management je sedmou generací rodu a zaručuje pokračování tradic jeho předků.

Celková plocha vinic má přes 270 hektarů. Z lisování se používá pouze jeho nej kvalitnější část – cuvée. V posledních letech stoupá podíl kvašených vín na sudech a také významně narostl podíl rezervních vín v neročníkových cuvée.

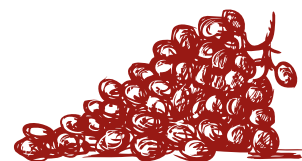
Champagne Billecart-Salmon

První ročník Champagne Billecart-Salmon Cuvée Nicolas Francois byl vyroben v roce 1964, je věnován zakladateli vinařství, a proto nese jeho jméno. Champagne je složeno z 60 % odrůdy Pinot noir a 40 % Chardonnay. Zraje minimálně 10 let na kalech a jeho potenciál ke skladování je téměř „nesmrtelný“.

→ NÁŠ TIP

Vychutnáte si ho určitě se sýrem Langres nebo klasikou v podobě foie gras.

Itálie

Marchesi di Gresy

V Piemonte v obci Barbaresco se nachází magická vinice Martinenga o rozloze 11 hektarů amfiteatrového tvaru. Pod ní je do malebné krajiny zasazeno rodinné vinařství Marchesi di Gresy, které v současnosti vede markýz Alberto Cisa Asinari di Gresy. V roce 1973 se rozhodl neprodávat hrozny z vlastních vinic místnímu družstvu a začít s jejich vlastní vinifikací a prodejem pod rodinným jménem.

Vinice Martinenga je jediné cru v Langhe, které má jednoho majitele (monopol) a je rozdělena na tři díly: Gaiun, Martinenga a Camp Gros, kde se rodí víno Barbaresco z odrůdy Nebbiolo jedinečného charakteru a noblesy.

Martinenga Barbaresco

Nejvýznamnějším zástupcem sklepa je Martinenga Barbaresco, DOCG, víno s aristokratickou elegancí. Na nose jsou tóny sladkého tabáku, kůže, koření s tóny červených bobulí a višní. Je bohaté, rubínové a skvěle vyvážené.

→ NÁŠ TIP

Ideálně se k němu hodí červená masa, pečeně, grilované steaky a pochutiny, jako je salám Milano nebo srnčí terina, dobrou seženete vždy ve Wine & Spirits Gallery Shop.

Vinařství Colterenzio Alto Adige

Alto Adige (jižní Tyrolsko) je nejsevernější, nejmenší a nejextrémnější vinařskou oblastí Itálie. Najdete tu pouze 5 000 hektarů vinic na úpatí alpských a dolomitských masivů. Severní hranici tvoří tisícíctovky, které zabírají severním studeným větrům proudit do úrodných údolí. Alto Adige je oblast obrovské pestrosti. Vinice se nacházejí v nadmořské výšce od dvou set až po tisíc metrů. Výškové rozpětí, různé expozice vinic a půdní složení dávají místním vinařům širokou škálu možností od druhů vysázených odrůd révy po pestré styly vyráběných vín.

V roce 1960 založilo 28 vinohradníků nedaleko Bolzana ve vesničce Gailan vinařské družstvo Colterenzio (Schreckbichl). Další se později připojili a dnes 290 členů družstva obhospodařuje 300 hektarů nejlepších poloh oblasti.

LR, Riserva

Víno LR, Riserva, DOC má silně slámově žlutou barvu a ovocný nádech exotických vůní. Na patře se víno prezentuje velkou strukturou a charakterem. Potenciál stárnutí je 8 až 10 let.

→ NÁŠ TIP

Výborně chutná s tvrdým sýrem Pecorino Romano.

Karina Kottová: Umění a kultura pomáhají přežít tuto těžkou dobu

V těchto dnech většinou hekticky připravuje finálovou výstavu dalšího ročníku Ceny Jindřicha Chalupického. To sice neustává ani v roce, který proměnila pandemie choroby covid-19, ale jinak se šéfka Společnosti Jindřicha Chalupického Karina Kottová věnovala více rodině a zahradě. Navíc jí vyšla kniha, která se zabývá tím, jak se v poslední době proměnil divácký zážitek z výstav. V době, kdy se kniha dostala na stánky, nemohla autorka vědět, jak moc se svět změní a že se začnou pořádat virtuální výstavy. Pro finálovou výstavu s takovou možností zatím nepočítá. „Doufám, že podzimní program budeme schopni uskutečnit, i když se možná budou některé normy měnit. Naštěstí jsme schopni za chodu relativně flexibilně reagovat, umění nabízí řadu možností,“ prozrazuje kurátorka očekávaného vrcholu letošního ročníku Ceny Jindřicha Chalupického.

Kde trávíte nouzový stav? Předpokládám, že tuto část roku většinou trávíte úplně jinak.

Většinu času jsem poslední měsíc strávila s manželem a synem v marionetce, kterou máme na zahradě na Křivoklátsku. Do Prahy jsme se vraceli jen občas kvůli pracovním záležitostem. Na celou situaci jsme se tak dívali z dosti jiného světa, kde jsme střídali jednání na Zoomu s budováním permakulturního záhonu a sázením stromů. Zahrada a přístup do lesa najednou znamenaly úplně jiný komfort než izolace v pražském bytě.

A jak tedy pokračuje letošní ročník Ceny Jindřicha Chalupického?

Během nouzového stavu nám vypověděla partnerství Národní galerie Praha, kde se měla konat letošní výstava finalistek i finalistů i dvojice zahraničních hostek Pauline Boudry a Renate Lorenz. Samozřejmě nám to zkomplikovalo plány. Bylo to úplně nečekané a výstava byla už v pokročilém stádiu příprav. Nakonec to

ale dopadlo asi nejlépe jak mohlo – letošní ročník se uskuteční v PLATO Ostrava, což je v současnosti podle mého názoru nejprogresivnější umělecká instituce u nás. O střídání konání Ceny mezi Prahou, Brnem a Ostravou jsme už předtím uvažovali a díky vzniklé situaci s NGP se tato vize mohla naplnit mnohem rychleji. Přípravy letošního ročníku ve spolupráci s týmem PLATO probíhají zatím velmi příjemně, ve vzájemně vstřícné atmosféře. Také umělkyně a umělci jsou z toho kroku nakonec nadšení, přestože jsme jim tím částečně zkomplikovali přípravu uměleckých děl, která jsou často koncipována pro konkrétní výstavní prostor. Myslím si, že to bude dobrý ročník, těším se na něj.

Pracují umělci s tématem pandemie, která Evropu zasáhla zhruba měsíc po vyhlášení finalistů letošního ročníku?

Samotné koncepce jednotlivých projektů to asi výrazněji neovlivní, ale myslím si, že se to promítne do cel-

kového vyznění výstavy. Některá témata, která řešíme dlouhodobě, jako je solidarita namísto akcentování soutěžního principu nebo udržitelnost, nabývají v době „koronakrizy“ na urgenci. Je to celkově doba přehodnocování smyslu a role umění ve společnosti ve chvíli, kdy je třeba řešit mnohem základnější záležitosti. Ale zdá se, že bez citlivosti, reflexe a specifických strategií, které může nabídnout právě umění a kultura, by byla celá situace mnohem obtížnější snesitelná. Zároveň myslím, že většina umělkyně a umělců, stejně jako my kurátorky nebo organizátoři, se aktuálně hodně zamýšlí nad tím, v jaké podobě naše praxe dává dnes ještě smysl a jak by se měla změnit do budoucna.

A nač jste vy konkrétně přišla?

Pro Společnost Jindřicha Chalupického to znamená například ještě víc se soustředit na podporu umělecké činnosti jako takové, například ve smyslu navýšení honorářů umělcům a spolupracovníkům na úkor

Kdo je Karina Kottová

Karina Kottová vystudovala doktorský program Teorie a dějiny umění na FF MU a je kurátorka a teoretička současného umění. Od roku 2015 je ředitelkou Společnosti Jindřicha Chalupického a od té doby se také kurátorsky podílí na finálových výstavách prestižní ceny pro umělce do 35 let. Mezi její hlavní zájmy patří lidská psychika a emocionalita formovaná aktuálními socio-politickými výzvami, v poslední době se soustředí na tzv. „ženské“ kvality (empatie, intuice), analýzu jejich potenciálu v procesu proměny současných politických a ekonomických systémů a formulace možných alternativních vizí budoucnosti.

V letech 2012–2015 byla kurátorkou pražského centra pro současné umění MeetFactory, předtím působila v Centru současného umění DOX a v Museu Kampa. Spoluutvářela projekt Prádelna Bohnice a Cenu Věry Jirousové pro kritiky vizuálního umění. Publikuje například v časopisech A2, Art+Antiques, Flash Art nebo na webu Artalk.cz.

přehodnocení některých produkčních výdajů, vytvoření co nejlepších podmínek pro tvůrčí práci. Jsme také nuceni se ještě víc zabývat tím, co skutečně musíme vyrábět a produkovat za spoustu peněz a cenu velké uhlíkové stopy a co jde sdělit méně náročnými prostředky možná i s vyšší symbolickou hodnotou. Obecně celou situaci kromě všech negativních dopadů, které samozřejmě nemůžeme podceňovat, chápou jako příležitost k restartu ekonomiky nebo sociální politiky založenému na smysluplnějších hodnotách, než které vládly doteď.

Neuvažovali jste o zrušení letošního ročníku? Nebo jeho plnou digitalizaci? Nikdo přeci neví, kdy se rozvolní pravidla pro větší akce.

Hlavní akce spojené s Cenou Jindřicha Chalupeckého se konají až na podzim, zatím tedy doufáme, že bude možné je uskutečnit. Určitě se budeme muset víc soustředit na lokální publikum a na to mezinárodní cílit hlavně skrze digitalizaci, v tom ale nevidím problém. Pokud by na podzim mělo dojít k dalším velkým omezením, museli bychom uvažovat o posunutí celého ročníku. Ale to by znamenalo celkovou změnu programu Společnosti Jindřicha Chalupeckého, všech dalších výstav a projektů, které probíhají paralelně s CJCh, a související rozpočtové

a další problémy. Doufám tedy, že podzimní program budeme schopni uskutečnit, i když se možná budou některé normy měnit. Naštěstí jsme schopni za chodu relativně flexibilně reagovat, umění nabízí řadu možností.

Jak se vůbec díváte na tento fenomén digitálních výstav a prohlídek?

Digitalizace například muzejních sbírek je důležitá a je příjemné, že řadu uměleckých děl nebo celých expozic a výstav najde člověk online, když například nemůže do dané lokality jet nebo hledá informace ke studijním účelům, potřebuje inspiraci. Na druhé straně současné umění bylo hodně online i před koronavirem, někdy možná až příliš – teď mám na mysli hlavně perfektně vyretušované fotodokumentace výstav publikované na mezinárodních blozích, které se staly jakýmsi nepsaným měřítkem úspěchu, přičemž občas poněkud zastiňují realitu. Nejsem ani velký fanda online projektů vznikajících „za každou cenu“ v odpovědi na aktuální nouzový stav a s ním spojená opatření. Umělecký svět je stejně jako většina jiných odvětví definován obrovskou nadprodukcí, vzniká tolik výstav, děl a projektů, že není možné to všechno zvládnout a vstřebat. Myslím si, že ani umělecké scéně neuškodí se

Karina Kottová: Instituce a divák (Domino, 2020)

Cílem publikace je pokusit se alespoň částečně zmapovat probíhající proměnu institucionálního přístupu k divákům a zaměřit se na postoje současných uměleckých institucí, jako jsou muzea umění, galerie nebo centra pro současné umění. Ústředním tématem knihy je divácký prožitek umění, jeho podoba a závažnost v kontextu uměleckého provozu. Autorku zajímá, jak se proměny v institucionálním myšlení promítly do skutečného vnímání a postojů diváků, jaké jsou charakteristiky dnešní divačky a diváka, jaká mají očekávání a jak lze se znalostí těchto informací pracovat v konkrétní institucionální praxi. Pro účel této publikace vznikla také autorská intervence vizuálního umělce Jirka Skála. Publikace je přepracovanou verzí stejnojmenné disertační práce autorky, obhájené v roce 2015 v programu Teorie a dějiny umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně.

na chvíli zastavit a využít tento čas namísto vytváření online obsahu třeba k odpočinku, načerpání sil, přehodnocení priorit. Ale v rámci současného systému něco takového není podporováno, zastavení většinou provázejí také existenční starosti.

Digitální zážitek je zcela zásadně odlišný od toho klasického, fyzického. Vám zrovna teď vyšla kniha o zážitcích z umění. O čem je?

Publikace se v teoretické části zabývá hlavně proměnou uměleckých institucí z jakýchsi svatostánků hlásajících velké pravdy o velkých dějinách umění v organizace, které dokážou smysluplně reflektovat vlastní činnost v širších politických a společenských souvislostech, stávat se aktivními činiteli. Vnímání umění – jak současné, tak historické – v jeho mnoha kontextech, angažovaně, kriticky. V poslední době se k tomu přidávají také feministické hodnoty, jako je péče, ohleduplnost, etická rovina spolupráce, udržitelnost ad. Institucí, které tyto principy v praxi naplňují nebo k tomu alespoň směřují, není tolik, ale najdou se. Zajímalo mě, jak se v takovém nastavení mění také jejich vztah k divákům – v případě klasičtějších muzeí umění je ten vztah poměrně hierarchický, diváci mají být vzdělávání, osvícenci se nebáli používat termíny, jako je „povznášení upadlého vkusu mas“. Kritická instituce naproti tomu podle mě musí diváky brát jako rovnocenné partnery, ani je nepřeceňovat, například nenabízet jim žádné informace k složitým výstavám, ani nepodceňovat, tedy chovat se k nim jako ke školákům. Pokud chce být politicky nebo společensky aktivní,

musí si návštěvník a návštěvníků více vážit, počítat s nimi na jiné úrovni – jinak může o nějaké společenské angažovanosti jen teoretizovat.

Jak se podle vás změní svět umění? Ať už běžný umělecký provoz, tak i estetika?

Záleží hodně na tom, jestli a jak se změní financování uměleckého provozu. Pro řadu kulturních institucí je aktuální situace takřka likvidační. Ministerstvo kultury a další poskytovatelé dotací se naštěstí snaží být velice podpůrní, připravovat různé záchranné balíčky apod. Všichni se ale trochu bojíme, co se stane s rozpočty na příští roky. Umělecký provoz je zranitelný, větší výkyvy řada iniciativ nepřežije. Ještě víc se to týká umělkyň a umělců na volné noze, kteří mnohdy ze dne na den přišli o veškeré příjmy. Nastalá situace bohužel hodně ukazuje na sociální rozdíly, pro někoho je to fajn čas na čtení a práci v ateliéru a někdo jiný řeší, že už nemá na nájem. Pozitivní na tom všem je, že se zároveň zvedla obrovská vlna solidarity. Mnohem důležitější než online komentované prohlídky pro mě byly iniciativy, kdy v zavřených výstavách umělkyně a umělci šli roušky nebo třeba rozváželi jídlo, snažili se pomáhat těm nejzranitelnějším skupinám, jako jsou lidé bez domova nebo matky samostatně. I když to vypadá, že se svět pomalu začíná vracet do „normálu“, myslím si, že se řada norem změnila. Doufám, že se ani v umění, ani v jiných oblastech nebudeme teď snažit jen všechno dohnat a vrátit tam, kde to bylo, ale alespoň se pokusíme začít znovu trochu jinak. ■

S Magnusem na golf

Všechna partnerská golfová hřiště klubu Magnus jsou otevřena! Od 11. května si můžete občerstvení vychutnat na venkovních terasách, vnitřní prostory restaurací a ubytovací kapacity budou otevřeny v souladu s postupným uvolňováním restriktivních opatření do 25. května. Sledujte proto aktuální nabídku last minute pobytů a nezapomeňte při tom využít své body Magnus.

Golf & Ski Resort Ostravice

Hřiště je situováno mezi dvěma nejvyššími horami Beskyd, Lysou horou a Smrkem, na úpatí hory Žár v obci Ostravice. Jedná se o mistrovské golfové hřiště, par 72 typu parkland.

Designérem a konstruktérem hřiště je Chris Johnson, který má na svém kontě řadu hřišť v Evropě a Africe. Tomu odpovídá výběr lokality, tvarování hřiště, kompletní závlaha hracích ploch, přísné testování a kontrolovaný stavební materiál, velké greeny, 3 ha vodních ploch či pět rozlehlých odpališť na každé jamce.

I letos tu proběhne dlouhodobá soutěž jednotlivců Ostravice Open Series 2020, která je rozložena do šesti turnajových kol. První turnaj se uskuteční už 24. května.

Golf Resort Kaskáda Brno

V komplexním resortu najdete nejen 27jamkové mistrovské hřiště podle návrhu britského architekta Jonathana Gaunta, o které se s láskou a stoprocentním nasazením stará head greenkeeper Jiří Kapeš. K dispozici je i 6jamková akademie, 300 metrů dlouhý driving range, 3 putting greeny a 2 cvičné chipping greeny.

Charakteristickým prvkem je dokonalé skloubení hracích ploch s okolní přírodou a velké množství uměle vybudovaných jezer – 13 jezer pokrývá více než 2 hektary vodní plochy.

Turnaje, na kterých si můžete zlepšit svůj handicap, tu probíhají už od 12. května.

Golfresort Monachus

Golfresort se nachází na samém pomezí s Rakouskem u malého městečka Nová Bystřice. Již několik let patří mezi nejlepší golfové areály v České republice.

Největším plusem novobystřického areálu je nabídka hřišť. Dvě navzájem hodně rozdílná hřiště nabízejí využití pro všechny kategorie golfistů. Veřejná, přátelská a příjemná devítka Nová Bystřice na straně jedné a velkolepé, dospělé a majestátní osmnáctijamkové mistrovské hřiště Mnich na straně druhé.

Využijte své Magnus body na nákup green fee, členství nebo jiných služeb a aktivit v Golfresortu Monachus. Stačí si vybrat aktivitu na stránkách resortu a poslat žádost o odečet bodů z účtu vašeho Magnus konta na e-mail magnus@jtbanka.sk.

To květnové moře stříbřitých kavylů vlnících se ve větru.

Vidíte tu urozenost? Cítíte tu výjimečnost?
Žádné podhradí. Nic než krása a původ.
A teď si představte ty hrozny.

kolby

Původ je původ